

1930

2025

2030

เตรียมสู่ 100 ปี

มิชชันซุสราชนบุรี

MISSION SUI IURIS OF RAJABURI

ร่วมเดินทางสู่การครบรอบหนึ่งศตวรรษ
แห่งการสถาปนามิชชันซุสราชนบุรี
MISSION SUI IURIS OF RAJABURI (RATCHABURI)

สังฆมณฑลราชบุรี

ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 เดือนกันยายน-ธันวาคม 2025

สารสังฆมณฑลราชบุรี

RATCHABURI DIOCESE BULLETIN

ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 เดือนกันยายน-ธันวาคม 2025

จุดประสงค์

1. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างพระสงฆ์ นักบวช และฆราวาส
2. เพื่อนำเสนอข่าวสาร และความเป็นไปในสังฆมณฑลราชบุรี
3. เพื่อนำเสนอบทความที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตคริสตชน
4. เพื่อเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันในครอบครัวของพระเจ้า

ที่ปรึกษา

พระสังฆราชสิริพงษ์	จรัสศรี	บรรณาธิการ	บาทหลวงชิตพล	แซ่โล้ว
บาทหลวงเสนอ	ดำเนินสดวก			
บาทหลวงสุรชาติ	แก้วเสนีย์	กองบรรณาธิการ	บาทหลวงไพศาล	ยอแซฟ

พิสูจน์อักษร

ณัฐกานต์	ศรีพุท	จิรายุทธ	ชนานุวัฒน์วรกุล
สุพรรณิการ์	จุงใจ	จุฑารัตน์	เรไร
		ณัฐกานต์	ศรีพุท

รูปเล่ม

จิรายุทธ	ชนานุวัฒน์วรกุล	ดนัย	ไทยดำรงค์
ณัฐกานต์	ศรีพุท	ปณิธาน	พงศ์จิรพันธุ์
ปณิธาน	พงศ์จิรพันธุ์	สุพรรณิการ์	จุงใจ

จัดพิมพ์โดย

สังฆมณฑลราชบุรี
31/2-4 ถ.สมบุญวรกุล ต.หน้าเมือง
อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000
โทร. 0-3231-4717
WWW.RATCHABURIDIO.OR.TH

ฝ่ายจัดส่ง

จิรายุทธ	ชนานุวัฒน์วรกุล
ณัฐกานต์	ศรีพุท
ปณิธาน	พงศ์จิรพันธุ์

สารบัญ

TABLE OF CONTENTS

ประวัติศาสตร์สังฆมณฑลราชบุรี

เตรียมสู่ 100 ปี
1930-2030

ก่อนกำเนิด
มิสซังราชบุรี (1)

8

กระบวนการจัดตั้งสังฆมณฑลในดินแดนแพร่ธรรม

เตรียมสู่ 100 ปี
1930-2030

"AD FUTURAM REI MEMORIAM
(เพื่อเป็นท่วงจำไว้ตลอดไป)"

16

พิธีกรรมจาก

เตรนทึ่สู่วาติกันที่สอง
TRENT TO VATICAN II

ไม่ใช่แค่จาก "หันหลังสู่กับหีบ"

แต่จาก "ผู้ฟังสู่ผู้ร่วมพิธี"

21

ความห่วงใย
จาก... นาย

6
สมพาทน

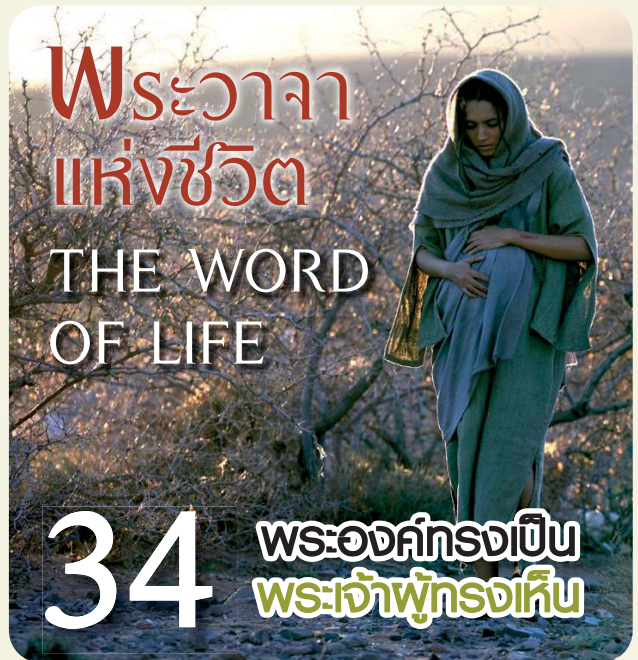
ผู้เฒ่าเล่า...ผู้เยาว์ฟัง

บทสัมภาษณ์สัตบุรุษอาวุโสของวัด

"ณ บางนกแขวก"

25

NEWS UPDATE : ภาพข่าวเล่าเรื่อง

36

บทบรรณาธิการ

ในวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 2025 ที่ผ่านมา เป็นวันครบรอบ 95 ปี ของการก่อตั้งเป็นมิสซังราชบุรี ซึ่งในตอนแรกเริ่มนั้น มิสซังราชบุรีประกอบด้วยดินแดนส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากมิสซังกรุงเทพฯ และดินแดนอีกส่วนหนึ่งที่แยกมาจากสังฆมณฑลมะละกา การที่สังฆมณฑลราชบุรีจะก้าวไปสู่ขวบปีที่ 100 ของการก่อตั้งมิสซัง ในอีก 5 ปีข้างหน้า ได้แสดงถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานพอสมควรของสังฆมณฑล การที่สังฆมณฑลมีอายุที่ยาวนานนี้ ก็ไม่ควรจะเป็นช่วงเวลาที่ยาวโรย หรือหมดแรงของสมาชิกในสังฆมณฑล ตรงกันข้าม การฉลอง 100 ปีของมิสซังนั้น ควรเป็นช่วงเวลาที่ยาวนานที่สมาชิกในสังฆมณฑลทุกคน จะต้องร่วมมือ ร่วมใจกัน เพื่อแสดงออกถึงพลังกำลังที่เต็มไปด้วยชุมทรัพย์ของความเชื่อ ความรัก และความหวังที่สั่งสมต่อกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันให้เป็นที่น่าประจักษ์ เราทุกคนควรมีส่วนร่วมในการทำให้สังฆมณฑล เป็นพระศาสนจักรท้องถิ่นที่มีชีวิตชีวา และกระฉับกระเฉง เพื่อนำข่าวสารความรักของพระเจ้าไปสู่สังคมยุคปัจจุบัน

ทางสังฆมณฑลราชบุรีได้เปิดการเตรียมสู่การฉลอง 100 ปีของการก่อตั้งมิสซังอย่างเป็นทางการไปเมื่อวันที่ 7 กันยายน ค.ศ. 2025 ในโอกาสฉลองชุมชนแห่งความเชื่ออาสนวิหารแม่พระบังเกิด บางนกแขวก และในโอกาสนี้ ยังได้มีการถวายสังฆมณฑลแด่แม่พระอีกด้วย

ในช่วงเวลา 5 ปี ของการเตรียมสมโภช 100 ปี มิสซังราชบุรี นับเป็นช่วงเวลาพิเศษที่เราจะได้ไตร่ตรอง และระลึกถึงอดีตด้วยความกตัญญูรู้คุณต่อบรรดามิชชันนารี เป็นพิเศษต่อคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส (MEP) และคณะซาเลเซียน (SDB) นอกจากนี้ ยังต้องระลึกถึงบรรดาคณะนักบวชทั้งชายและหญิงที่เข้ามาทำงานในเขตสังฆมณฑล รวมถึงบรรพบุรุษทางความเชื่อที่ได้เจริญชีวิตคริสตชนอย่างเข้มแข็ง เป็นแบบอย่าง และถ่ายทอดความเชื่อในพระเจ้ามาสู่พวกเรา ในช่วงเวลา 5 ปีนี้ ยังควรเป็นโอกาสที่เราจะได้ฟื้นฟูชีวิตพระศาสนจักรภายในสังฆมณฑลในทุก ๆ ด้านอีกด้วย เพื่อให้การเฉลิมฉลอง 100 ปีมิสซังนี้ จะได้มีคุณค่าและความหมายอย่างแท้จริง

ขอพระเจ้าอวยพร

บาทหลวงชิตพล แซ่โล้ว

บรรณาธิการ

ความห่วงใย

จาก ... นาย **บรมพาด**

พี่น้องสงฆ์ นักบวช และสัตบุรุษคริสตชนที่รักในพระคริสตเจ้า

เรากำลังจารึกในปึกคดียุทธแห่งความหวัง จิตตารมณ์แห่งความหวังกำลังถูกหว่าน บ่มเพาะและ เติบโตขึ้นในชีวิตของเราคริสตชน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จุดประกายไฟแห่งความหวังยังคงดำเนินไปอย่าง เข้มขันในช่วงเวลาแห่งพระพรนี้ ดังบทเพลง “บรรดา ผู้จารึกแห่งความหวัง” ที่ให้ถ้อยคำและทำนองอัน ไพเราะและมีความหมายว่า “ไฟแห่งหวังลุกโชน อยู่ในดวงฤดี เพลงบทนี้ขอมอบถวายพระองค์ แหล่งชีวิตที่นำพาชีवादำรง บนทางตรงข้าฯ หวัง วางใจพระองค์” ความหวังเรียกร้องเราทุกคนที่กำลัง จารึกอยู่บนโลกใบนี้ให้ติดตามองค์พระเยซูคริสตเจ้า สู่กระแสน้ำแห่งความศักดิ์สิทธิ์และเป็นคนดีบริบูรณ์ ดังพระบิดาเจ้าสวรรค์ผู้ทรงความดีบริบูรณ์ (เทียบ มธ 5:48)

ในปี 2025 นี้ สังฆมณฑลราชบุรีรำลึกถึง การก่อกำเนิดมิสซังราชบุรีและการพัฒนาต่อเนื่อง มาจนเป็นสังฆมณฑลทุกวันนี้ บัดนี้เป็นเวลา 95 ปี โดยนับตั้งแต่เมื่อสมเด็จพระสันตะปาปาปิโอ ที่ 11 ออกสารตราสถาปนามิสซังราชบุรีอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 1930 และเมื่อ 5 ปีที่แล้ว พระคุณเจ้ายอห์น บอสโก ปัญญา กฤษเจริญ ได้บอกกล่าวแก่สมาชิกทุกคนในสังฆมณฑลราชบุรี

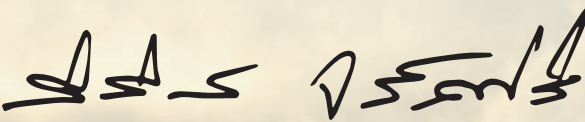
ให้ฝึกพลังทั้งกายทั้งใจและสติปัญญา เพื่อใน 10 ปีข้างหน้าจะได้เตรียมสมโภช 100 ปีมิสซังราชบุรี ให้สมพระเกียรติองค์พระผู้เป็นเจ้าและโมทนาคุณพระองค์ ขอขอบคุณพระแม่มารีย์ในการดูแลปกป้องคุ้มครอง บรรดาลูก ๆ ของพระแม่ และรำลึกถึงบุญคุณแห่งความทุ่มเทเสียสละของธรรมทูตทุกท่าน

ด้วยเหตุนี้ ในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งความหวัง และในอีก 5 ปีข้างหน้าที่เราจะก้าวเดินไปด้วยกันสู่การสมโภช 100 ปีมิสซังราชบุรีให้เราเดินทางกันต่อไป **โดยปีนี้เรายกถวายสังฆมณฑลราชบุรีแด่พระแม่มารีย์ โอกาสฉลอง ชุมชนแห่งความเชื่ออาสนวิหารแม่พระบังเกิด บางนกแขวก ในวันอาทิตย์ที่ 7 กันยายน ค.ศ. 2025** และเราจะก้าวเดินไปด้วยกันตามแนวทางของสมัชชาพระสังฆราชในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับสังฆมณฑล ในความเป็นหนึ่งเดียว การมีส่วนร่วม และพันธกิจ แผนงานและกิจกรรมการเตรียมสู่การเฉลิมฉลอง จะมีจุดมุ่งหมายในการรำลึกและทบทวนเหตุการณ์ผ่านกาลเวลาในอดีตด้วยความกตัญญูและขอบคุณ พร้อมกับมอบความหวังแห่งอนาคตไว้ในพระหัตถ์ของพระเจ้า และดำเนินชีวิตในปัจจุบันด้วยความกระตือรือร้นและชื่นชมยินดีในพระพรของพระองค์

ขอให้การจาริกในเส้นทางแห่งความหวังของพวกเราทุกคนในปีศักดิ์สิทธิ์นี้ และในการก้าวเดินสู่การสมโภช 100 ปีมิสซังราชบุรีในอีก 5 ปีข้างหน้า เป็นช่วงเวลาแห่งพระพรของพระเจ้าสำหรับเราแต่ละคน และสำหรับสังฆมณฑล ขอให้สายธารแห่งพระพรของพระเจ้าไหลหลั่งมายังทุกคนอย่างเปี่ยมล้น

“เป็นเสมือนหยาดน้ำค้างแห่งภูเขาเฮอริโมน
หยาดน้ำค้างที่ลงมาบนยอดภูเขาศิโยน
เพราะที่นั่น องค์พระผู้เป็นเจ้าประทับพระพร
และชีวิตตลอดไป”
(สดด 133:3)

ขออำนวยการแก่พี่น้องทุกท่าน

+

พระสังฆราชซิลวีโอ สิริพงษ์ จรัสศรี
ประมุขสังฆมณฑลราชบุรี

ประวัติศาสตร์สังฆมณฑลราชบุรี

ก่อนกำเนิด
มิสซังราชบุรี (1)

เตรียมสู่ 100 ปี มิสซังราชบุรี 1930-2030

โดย จิรายุทธ ธนาพัฒน์วรกุล
คุณพ่อโยแซฟ ไพศาล ยอแซฟ

Etienne ALBRAND 1805-1853

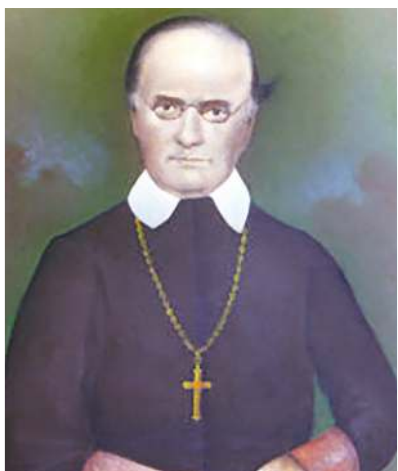

คุณพ่อเอเตียน อัลบริงด์

หากจะกล่าวถึงประวัติของ **มิสซังราชบุรี** ซึ่งปัจจุบันคือ **สังฆมณฑลราชบุรี** โดยละเอียดนั้น ก็ต้องทำความเข้าใจไปในสมัยอยุธยาเพราะมีรากฐานมาจากมิสซังสยาม แต่ถ้าจะกล่าวถึงจุดกำเนิดมิสซังราชบุรีที่มีร่องรอยหลักฐานอย่างแจ่มชัดนั้น จะอยู่ในรัชสมัยของ **พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์**

พระศาสนาจักรคาทอลิกในเวลานั้นตั้งมั่นพอสมควร มีวัดและกลุ่มคริสตชนอยู่หลายแห่ง คริสตชนมีหลายเชื้อสาย ทั้งไทยญวน เขมร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคริสตชนเชื้อสายจีน ที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้นการมีพระสงฆ์ที่สามารถสื่อสารกับคริสตชนเชื้อสายจีนได้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการอภิบาลพวกเขา

ค.ศ. 1835 **พระสังฆราชยัง ปอล ฮีแลร์ กูร์เวซี ประมุขมิสซังสยาม (Apostolic Vicariate of Siam)** ได้ขอให้ **คุณพ่อเอเตียน อัลบริงด์** ซึ่งอยู่ที่สิงคโปร์เดินทางเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ เพื่ออภิบาลคริสตชนเชื้อสายจีนระหว่างทางสู่กรุงเทพฯ ผ่านแม่น้ำแม่กลองนั้น คุณพ่อได้พบกับคริสตชนเชื้อสายจีนจำนวน 5 ครอบครัว ซึ่งอพยพจากวัดกาลหว่าร์มาอยู่ที่**สี่หมื่น** ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของ**บางนกแขวก** เพื่อปลูกผัก ทำสวน และค้าขาย มี**ฟรังซิสโก ไร่** เป็นผู้นำของคริสตชนกลุ่มนี้คอยตักเตือนลูกหลานและญาติพี่น้องให้เอาใจใส่ในการสวดภาวนา และรักษาความเชื่อคริสตชนไว้อย่างมั่นคง แม้ว่าจะห่างไกลจากวัดและการอภิบาลจากพระสงฆ์ คุณพ่อพำนักอยู่กับคริสตชนกลุ่มนี้เป็นเวลาครึ่งเดือน สอนคำสอน โปรดศีลล้างบาป ให้แก่ลูกหลานของพวกเขา คุณพ่อได้สัญญากับพวกเขาว่าจะกลับมาเยี่ยมเยียนพวกเขาอีก แล้วจึงเดินทางต่อไปยังกรุงเทพฯ พระสังฆราชให้คุณพ่อไปประจำอยู่ที่วัดกาลหว่าร์ เพื่ออภิบาลคริสตชนเชื้อสายจีนที่นั่น

พระสังฆราชกูร์เวอซี ประมุขปกครอง
“มิสซังสยามตะวันตก” หรือ “มิสซังมะละกา-สิงคโปร์”
(Apostolic Vicariate of Malacca-Singapore)

พระสังฆราชยัง ปัตติสท์ ปัลเลอกัวซ์ ประมุขปกครอง
“มิสซังสยามตะวันออก”
(Apostolic Vicariate of Oriental Siam)

ค.ศ. 1837 คุณพ่ออัลบรังค์ได้เริ่มงานอภิบาลคริสตชนเชื้อสายจีนที่นครชัยศรี และมาเยี่ยมเยียนคริสตชนที่บางนกแขวกปีละสามถึงสี่ครั้งเป็นประจำ โดยแต่ละครั้งจะพำนักอยู่ประมาณครึ่งเดือนเพื่อสอนคำสอน นำสวดภาวนา และถวายมิสซาให้กับกลุ่มคริสตชน อีกทั้งโปรดศีลล้างบาปให้เด็กเกิดใหม่ และผู้ที่กลับใจเป็นคริสตชน ท่านได้มอบหมายให้ ฟรังซิสโก ไซ้ เป็นซินแสทำหน้าที่สอนคำสอนให้แก่เด็กและผู้สนใจเป็นคริสตชน

ค.ศ. 1841 สันตะสำนักแยกมิสซังสยามออกเป็น **มิสซังสยามตะวันตก** หรือ **มิสซังมะละกา-สิงคโปร์** (Apostolic Vicariate of Malacca-Singapore) มีพระสังฆราชกูร์เวอซีเป็นประมุข และ**มิสซังสยามตะวันออก** (Apostolic Vicariate of Oriental Siam) มี**พระสังฆราชยัง ปัตติสท์ ปัลเลอกัวซ์** เป็นประมุข

ค.ศ. 1845 คุณพ่ออัลบรังค์ได้พบกลุ่มคริสตชนเชื้อสายจีนที่ **ดอนกระเบื้อง** ซึ่งอพยพมาจากวัดสามเสน ได้ราว 10 ปีแล้ว ดังนั้นเมื่อคุณพ่ออัลบรังค์มาเยี่ยมเยียนคริสตชนที่บางนกแขวก ขากลับกรุงเทพฯ ท่านจะเยี่ยมเยียนคริสตชนที่ดอนกระเบื้องด้วย

ค.ศ. 1846 คุณพ่ออัลบรังค์ได้เดินทางไปประเทศจีนเพื่ออภิบาลกลุ่มคริสตชนเชื้อสายจีนซึ่งรับศีลล้างบาปในสยาม และได้เดินทางกลับไปอยู่ที่บ้านเกิด **คุณพ่อแฟร์ดินันด์ โยเซฟ ดือปองด์** ได้รับหน้าที่อภิบาลคริสตชนเชื้อสายจีนที่วัดกาลหว่าร รวมถึงกลุ่มคริสตชนที่นครชัยศรี บางนกแขวกและดอนกระเบื้องด้วย

คุณพ่อดือปองด์เห็นว่าคริสตชนที่บางนกแขวกนี้มีจำนวนมากขึ้น จึงได้สร้างวัดขึ้นในที่ดินของฟรังซิสโก ไซ้ ตัววัดเป็นเรือนไม้มุงจาก ฝาหน้าต่าง และประตูหน้าต่างด้วยน้ำมันยางสีแดงพอมองไปแล้วแดงทั้งหลัง จึงเรียกว่า **วัดศาลาแดง** หรือเรียกอีกชื่อว่า **วัดรางยาว** ด้วยว่าวัดนี้ตั้งอยู่ริม **คลองรางยาว** ซึ่งขุดขึ้นเพื่อชักน้ำจากแม่น้ำเข้ามารดพืชผักในสวน

Ferdinand Joseph DUPOND 1809-1872

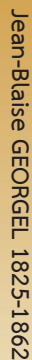
คุณพ่อแฟร์ดินันด์ โยเซฟ ดือปองด์
ประมุขปกครอง “มิสซังสยามตะวันออก”
(Apostolic Vicariate of Oriental Siam)

คุณพ่อคือป้อมปราการของภาษาจีนจึงสามารถติดต่อสื่อสารกับคนเชื้อสายจีนได้เป็นอย่างดี ทำให้คนเชื้อสายจีนที่บางนกแขวกกลับใจเป็นคริสตชนจำนวนมาก

ค.ศ. 1850 คุณพ่อมิ่ง มาแรง ได้รับหน้าที่เป็นผู้อภิบาลกลุ่มคริสตชนที่นครชัยศรี บางนกแขวก และดอนกระเบื้องเมื่อคุณพ่อมาที่บางนกแขวกก็พบว่ามิคริสตชนจำนวนมาก วัดซึ่งคุณพ่อต้องปอดได้สร้างไว้นั้นคับแคบไปเสียแล้วต้องขยายให้ใหญ่ขึ้น แต่ด้วยสถานที่เดิมไม่เหมาะแก่การขยายวัด จึงได้ย้ายวัดมาสร้างให้ใหญ่ขึ้นในสถานที่แห่งใหม่ บริเวณริมแม่น้ำแม่กลองซึ่งมีทำเลเหมาะสมกว่า

ค.ศ. 1856 กลุ่มคริสตชนที่ดอนกระเบื้อง ช่วยกันสร้าง
วัดหลังแรกขึ้นด้วยไม้ไผ่และถวายเป็นความอุปถัมภ์ของ
อัครเทวดามีคาแอล โดยกำหนดให้วันที่ 8 พฤษภาคมของทุกปี
เป็นวันฉลองวัด

เดือนมกราคม ค.ศ. 1862 คุณพ่อตีอโปงด์ ได้โปรด
ศีลล้างบาปแก่ผู้กลับใจที่เพชรบุรี ซึ่งนับเป็นคริสตชนใหม่ 8 คนแรก
ของเพชรบุรี

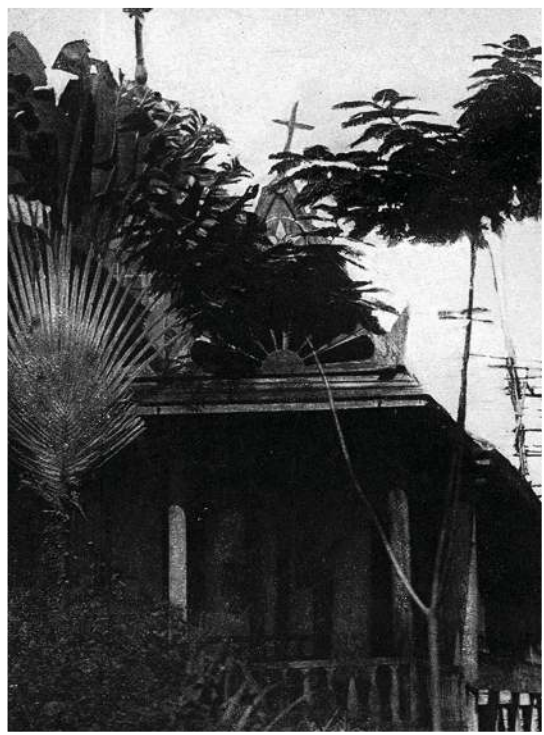

คุณพ่อมือง แบลีส จอร์แซล

คุณพ่ออัลเฟร็ด ฟรีดอม ราบาร์เดล

#วัดบางนกแขวก หลังที่ 3

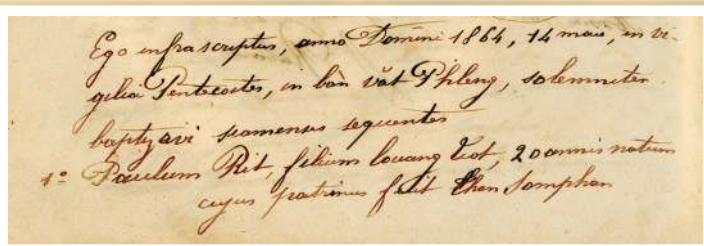

ค.ศ. 1863 กลุ่มคริสตชนที่บางนกแขวก ถูกแยกการปกครองออกจากวัดกาลหว่าร์ โดย **คุณพ่ออัลเฟรด์ ฟรีดอม ราบาร์เดล** ได้รับหน้าที่ให้อยู่ประจำเพื่ออภิบาลกลุ่มคริสตชนที่นี่ ดังนั้นท่านจึงเป็นเจ้าอาวาสองค์แรกของวัดบางนกแขวก คุณพ่อสร้างวัดไม้ถาวรแทนวัดหลังเดิม และถวายวัดใหม่นี้ในความอุปถัมภ์ของ **แม่พระบังเกิด** ซึ่งวัดไม้หลังนี้ได้ใช้งานจนถึง ค.ศ. 1895

คุณพ่อราบาร์เดลไม่ได้เอาใจใส่แค่การอภิบาลวิญญาณคริสตชนเท่านั้น แต่ท่านยังเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขาด้วย ท่านจึงได้ชักชวนคริสตชนให้บุกเบิก จ้างจองที่ดินเพื่อเป็นที่ทำมาหากิน ท่านได้สำรวจที่ดินฝั่งตรงข้ามวัดซึ่งมีขนาดกว้างใหญ่เรียกว่า **บางช้าง** เพราะสันนิษฐานว่าแต่ก่อนบริเวณนี้เป็นที่อยู่อาศัยของช้าง หลักฐานซึ่งสนับสนุนว่าข้อสันนิษฐานนี้เป็นจริงก็คือ **คลองตาจ่า** ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงคราม

ในปัจจุบัน เป็นคลองธรรมชาติที่คดเคี้ยว เนื่องจากแต่ก่อนเป็นเส้นทางเดินของช้างเพื่อมากินน้ำที่แม่น้ำนานวันเข้าเส้นทางนี้ก็เปลี่ยนร่องลึก และเมื่อฝนตกน้ำฝนก็ไหลกัดเซาะเส้นทางนี้มากขึ้นจนกลายเป็นคลองในที่สุด นอกจากนี้ปัจจุบันยังมีหมู่บ้านแห่งหนึ่งตั้งอยู่เหนือคลองตาจ่ามีชื่อว่า **บางพังข้าม**

คุณพ่อราบาร์เดลมีความกระตือรือร้นในการแพร่ธรรม ประจักษ์พยานในเรื่องนี้คือ การกลับใจของ **สมภารปาน** เจ้าอาวาสวัดบางกล้วย ซึ่งรู้จักกับคุณพ่อราบาร์เดลโดยการแนะนำของคุณพ่อดือปองด์ คุณพ่อราบาร์เดลมักจะไปเยือนสมภารปานเพื่อสนทนาในเรื่องศาสนา หรือบางครั้งสมภารปานก็เป็นฝ่ายมาเยือนคุณพ่อ จนกระทั่งสมภารปานถูกราชงานและถูกเรียกตัวเข้ากรุงเทพฯ ด้วยเรื่องนี้ สมภารปานจึงถือโอกาสนี้ไปพบพระสังฆราชดือปองด์ สหายเก่า ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นประมุขมิสซังสยามตะวันออกเมื่อ ค.ศ. 1864 ในที่สุดสมภารปานลาสิกขาและรับศีลล้างบาปที่วัดบางนกแขวก **เมื่อวันที่ 28 มีนาคม ค.ศ. 1864** ได้รับศาสนนามว่า **เปาโล** โดยคุณพ่อราบาร์เดลเป็นทั้งผู้โปรดและเป็นพ่อทุนตัวเอง

#ทะเบียนศีลล้างบาป วัดบางนกแขวก เล่มแรก
ลงทะเบียน ณ วันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1864

เปาโล ปาน กลับไปอยู่ที่ **บ้านเพลง** ซึ่งเป็นบ้านเกิด ท่านได้เผยแผ่ความเชื่อคาทอลิกแก่ผู้สนใจ โดยเฉพาะคนในครอบครัวของท่านเอง หลวงโชติ ซึ่งเป็นน้องชายคนหนึ่งของท่านได้กลับใจรับศีลล้างบาป และเมื่อมีผู้รับศีลล้างบาปมากขึ้นเป็นกลุ่มคริสตชนแล้ว คุณพ่อราบาร์เดลจึงให้สร้างวัดขึ้นถวายเป็นความอุปถัมภ์ของ **ดวงพระหฤทัยอันบริสุทธิ์ยิ่งของแม่พระ** แต่มักเรียกสั้น ๆ ว่า **วัดเพลง**

ต่อมาเปาโล ปาน ได้รับศีลอนุกรมชั้นน้อยต่าง ๆ จนถึงชั้น **ผู้ช่วยพิธีกรรม (Acolyte)**¹ จากพระสังฆราช ดือปองต์ ดังนั้นที่สุสานของเปาโล ปาน จึงมีข้อความจารึกว่า

“Paulus Pan, acolytus, fundator Vat Phleng”

แปลว่า **“เปาโล ปาน ผู้ช่วยพิธีกรรม ผู้ก่อตั้งวัดเพลง”**

นอกจากการอภิบาลกลุ่มคริสตชนที่บางนกแขวก วัดเพลง และดอนกระเบื้องแล้ว คุณพ่อราบาร์เดลได้เดินทางตามลำน้ำแม่กลองไปทางเมืองกาญจนบุรีเพื่ออภิบาลคริสตชนเชื้อสายจีนที่อพยพมาทำมาหากินที่ **ห้วยเหนียว** ท่านได้ตั้งกลุ่มคริสตชนขึ้น ซึ่งก็คือกลุ่มคริสตชนวัดท่าหว้า ในปัจจุบัน ต่อมาท่านได้พบคริสตชนอีกกลุ่มหนึ่งที่ **ลำรอง** คุณพ่อได้สร้างวัดเล็ก ๆ สำหรับพวกเขา ซึ่งปัจจุบันก็คือ กลุ่มคริสตชนวัดท่าม่วง

นอกจากนี้ คุณพ่อราบาร์เดลได้สานงานต่อจากคุณพ่อดือปองต์ที่เพชรบุรี ท่านให้คริสตชนที่เพชรบุรีสร้างวัดขึ้นหลังหนึ่ง โดยถวายเป็นความอุปถัมภ์ของ **พระนามอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่งของพระเยซูเจ้า** แต่เนื่องจากงานอภิบาลที่วัดบางนกแขวกมีมาก จึงเป็นเหตุให้ห่างจากการอภิบาลกลุ่มคริสตชนที่เพชรบุรีไปที่ละเล็กทีละน้อย

ค.ศ. 1868 คริสตชนจากวัดบางนกแขวกจำนวนหนึ่งอพยพไปทำมาหากินที่ **แม่กลอง** คุณพ่อราบาร์เดลจึงตามไปอภิบาลและตั้งกลุ่มคริสตชนซึ่งมีอาชีพประมงขึ้น ซึ่งก็คือ กลุ่มคริสตชนวัดแม่กลอง ในปัจจุบัน ท่านได้สร้างวัดชั่วคราวขึ้นบริเวณฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง

ค.ศ. 1869 คุณพ่อยอแซฟ จิน ได้สร้างวัดขึ้นที่ห้วยเหนียว แต่ยังไม่มีการสงฆ์ประจำ ต่อมา **คุณพ่อแปร์รวัช** ซึ่งช่วยงานอภิบาลที่วัดบางนกแขวกได้รับหน้าที่เป็นเจ้าอาวาสองค์แรกของวัดแห่งนี้

ค.ศ. 1871 คุณพ่อราบาร์เดลได้เริ่มสร้างบ้านเณรขึ้นที่บางช้าง แต่เดิมบ้านเณรตั้งอยู่ในบริเวณวัดอัสสัมชัญ ต่อมาด้วยจำนวนสามเณรที่เพิ่มขึ้นและสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการอบรมสามเณร จึงจำเป็นต้องหาสถานที่แห่งใหม่เพื่อสร้างบ้านเณร คุณพ่อราบาร์เดลเห็นว่าที่ดินฝั่งบางช้างตรงข้ามกับ

ภาพถ่ายคุณพ่อและบรรดาสามเณร
ที่บ้านเณรบางช้างหลังแรก

¹ ก่อน ค.ศ. 1972 ศีลบท (holy orders) จะแบ่งเป็น ศีลบทชั้นน้อย (minor orders) มีอยู่ด้วยกัน 4 ชั้น ได้แก่ ผู้เปิดประตู (porter), ผู้อ่านพระคัมภีร์ (lector), ผู้ขับไลปีศาจ (exorcist), ผู้ช่วยพิธีกรรม (acolyte) และศีลบทชั้นใหญ่ มีอยู่ด้วยกัน 3 ชั้น ได้แก่ รองสังฆานุกร (subdeacon), สังฆานุกร (deacon) และพระสงฆ์ (priest) โดยจะต้องรับศีลโกน (tonsure) ก่อนที่จะรับศีลบทชั้นน้อย สมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ได้ยกเลิกและกำหนดศีลบทเป็น 3 ชั้น ได้แก่ สังฆานุกร (deacon), พระสงฆ์ (priest), และพระสังฆราช (bishop) ส่วนผู้อ่านพระคัมภีร์และผู้ช่วยพิธีกรรมนั้น เป็นเพียงการแต่งตั้ง (institution) เท่านั้น ซึ่งผู้สมัครเป็นพระสงฆ์จะได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เหล่านี้ก่อนที่จะรับศีลบทสังฆานุกร และฆราวาสทั่วไปทั้งหญิงและชายสามารถรับการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ทั้งสองนี้ได้ด้วย

วัดบางนกแขวกมีความเหมาะสมจึงได้เสนอต่อพระสังฆราช หลังผ่านความเห็นชอบแล้วคุณพ่อจึงจัดหาทุนก่อสร้างบ้านเณรซึ่งออกแบบโดย **คุณพ่อเรอเน แปร์โรซ์** มีลักษณะเป็นอาคารไม้ 2 ชั้น พระสังฆราชติดอปเต้ได้เสกบ้านเณรแห่งนี้ในวันที่ **1 พฤษภาคม ค.ศ. 1872** โดยถวายในความอุปถัมภ์ของ**พระหฤทัยศักดิ์สิทธิ์**

คุณพ่อราบาร์แดล อภิบาลกลุ่มคริสตชนด้วยความเอาใจใส่ จากบันทึกของคุณพ่อใน **ค.ศ. 1874** กล่าวว่า “ได้โปรดศีลล้างบาปให้แก่เด็กและผู้ใหญ่หลายคนทีละรอบ การเดินทางสมัยนั้นแสนจะลำบาก เพราะยังไม่มีทางรถไฟ ไม่มีรถยนต์ ต้องนั่งเรือเป็นวัน ๆ หรือไม่ก็ต้องจอดเรือไว้ที่บ้านโป่งเพราะน้ำแห้ง แล้วขึ้นบกเดินบุกป่าเป็นวัน ๆ ไปเช่นกัน”

Jean-Louis Vey 1840-1909

พระสังฆราชฌ็อง หลุยส์ เวย์
ประมุขปกครอง “มิสซังสยามตะวันออก”
(Apostolic Vicariate of Oriental Siam)

ค.ศ. 1875 พระสังฆราชฌ็อง หลุยส์ เวย์ ได้รับการแต่งตั้งเป็น**ประมุขมิสซังสยามตะวันออก** และในปีเดียวกันนี้เอง คุณพ่อราบาร์แดล ได้สร้างวัดใหม่ที่แม่กลอง แทนวัดชั่วคราวซึ่งได้สร้างไว้ และได้ถวายวัดหลังนี้ในความอุปถัมภ์ของ**พระนามศักดิ์สิทธิ์ของแม่พระ**

ค.ศ. 1878 คุณพ่อหลุยส์ ฟรังซัว ซาลาแดง ได้รับหน้าที่เจ้าอาวาสวัดบางนกแขวก ซึ่งในเวลานั้นมีคริสตชนถึง 1,400 คน คุณพ่อได้รับการอนุมัติจากพระสังฆราชเวย์ให้สำรวจทางตอนใต้ของมิสซัง ซึ่งไม่มีพระสงฆ์ไปเยี่ยมเยียนเป็นเวลานาน ด้วยความเหนื่อยล้า โรคภัยและการขาดแคลนสิ่งจำเป็นระหว่างเดินทาง คุณพ่อก็ก้มดกำลังเมื่อไปถึงป็นัง และได้รับคำสั่งจากพระสังฆราชให้กลับฝรั่งเศส

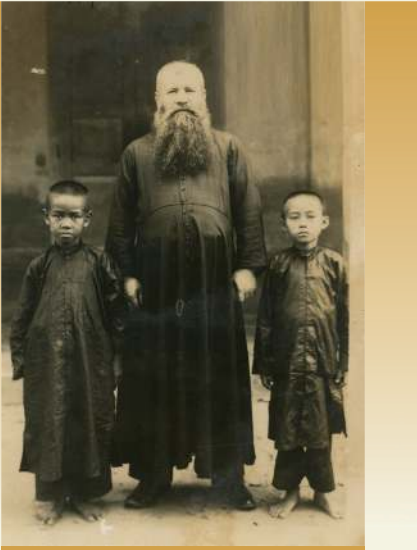
ค.ศ. 1879 คุณพ่อปีแอร์ กรางด์ ได้รับหน้าที่เจ้าอาวาสวัดบางนกแขวก มี **คุณพ่อปอล อเล็กซันดอร์ ซัลม็อง (คุณพ่อเปาโล ซัลมอน)** ซึ่งคริสตชนมักเรียกท่านว่า **คุณพ่อเปา** เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส

ค.ศ. 1880 คุณพ่อชาร์ล (การ์โล) เปติ เห็นว่าคริสตชนที่วัดเพลงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งวัดและสถานที่ตั้งวัดเดิมนั้นไม่เหมาะสม จึงเจรจาขอแลกที่ดินกับวัดพุทธซึ่งอยู่ริมน้ำ และได้สร้างวัดใหม่ขึ้นเป็นวัดไม้ พระสังฆราชเวย์ได้เสกวัดใหม่ใน **วันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 1880** โดยถวายในความอุปถัมภ์ของ **พระหฤทัยของพระเยซูเจ้า**

ในปีเดียวกัน พระสังฆราชเวย์ได้บวชพระสงฆ์ใหม่ที่บ้านเณรพระหฤทัย บางช้าง ซึ่งผู้รับศีลบวชคือ **คุณพ่อยอแซฟ ฟรัง** เป็นหลานของสมภารปาน ผู้ก่อตั้งกลุ่มคริสตชนวัดเพลง โดยพระสังฆราชได้เขียนถึงเหตุการณ์นี้ลงในรายงานมิสซังสยามปี 1880 ว่า

“ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็นอย่างมากที่ได้มีโอกาสบวชสงฆ์ใหม่ที่เป็นคนไทย เพราะทั้ง ๆ ที่ความกระตือรือร้นและความมั่นคงของผู้ที่ทำงานมาก่อนเรา ก็ยังไม่มีชาวสยามคนใดก้าวขึ้นมาถึงพระแท่นนี้ในฐานะสงฆ์”

ค.ศ. 1882 คุณพ่อกรางด์ ได้รับหน้าที่เจ้าอาวาสวัดห้วยเหินยว ท่านได้สร้างวัดหลังใหม่โดยหันหน้าวัดไปทางแม่น้ำ มีลักษณะเป็นอาคารไม้ไผ่ยาว 18 เมตร กว้าง 7 เมตร ใช้เป็นทั้งวัด สถานที่สอนคำสอน และยังเป็นที่พักของมิชชันนารีและครูคำสอนอีกด้วย วัดหลังนี้ได้ใช้งานต่อมาเป็นเวลานานถึง 89 ปี

คุณพ่อปอล อเล็กซานเดอร์ ซัลมอน

ส่วนคุณพ่อซัลมอน ได้รับหน้าที่เจ้าอาวาสวัดบางนกแขวก คุณพ่อเห็นว่าบรรดาคริสตชนซึ่งทำไร่ทำสวนต้องอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ หากฝนตกเพียงพอ พืชก็งอกงามให้ผลดี หากฝนตกไม่เพียงพอ พืชก็ไม่งอกงาม ไม่ให้ผล คุณพ่อจึงดำริที่จะขุดคลองเพื่อชักน้ำจากแม่น้ำแม่กลองเข้าไปหล่อเลี้ยงไร่นาให้พืชงอกงามโดยไม่ต้องรอพึ่งน้ำฝนแต่อย่างเดียว คุณพ่อได้ขุดคลองเส้นหนึ่งจากแม่น้ำแม่กลองบริเวณตรงข้ามวัดไปทะเล แควอ้อม (ลำน้ำสาขาซึ่งแยกจากแม่น้ำแม่กลองที่บ้านคู้กระถิน เมืองราชบุรีและไปบรรจบแม่น้ำแม่กลองอีกครั้งที่บ้านปากน้ำ อัมพวา เมืองสมุทรสงคราม) การขุดคลองนี้อาศัยแรงงานซึ่งคุณพ่ोज้างมาบ้างและแรงงานคริสตชนที่มาช่วยกันบ้าง คลองเส้นนี้ถูกเรียกว่า **คลองขุด** หรือ **คลองฝรั่ง** เพราะมีฝรั่งเป็นคนดำริให้ขุดขึ้น ต่อมาในปี 1940 คลองนี้ได้รับการตั้งชื่อใหม่เป็นทางการว่า **คลองไทยบำรุง** และเป็นที่มาของประโยคที่ว่า “ฝรั่งขุด จีนใช้ ไทยบำรุง”

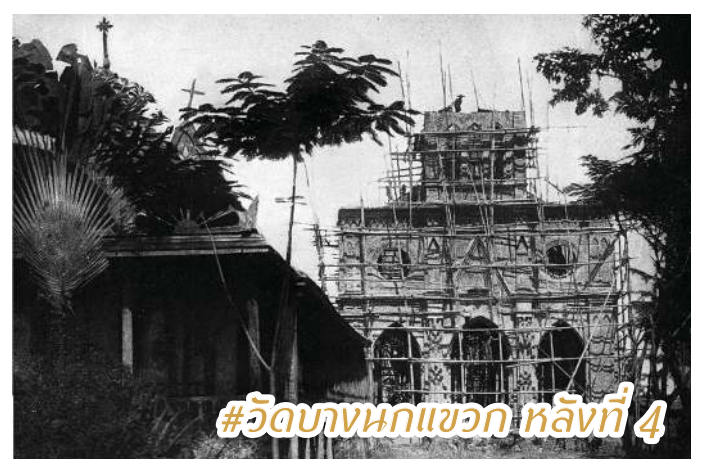
นอกจากการขุดคลองหลักเพื่อนำน้ำไปใช้ในไร่นาแล้ว คุณพ่อยังแนะนำให้ขุดคลองซอย ยกร่องสวนเพื่อให้มีน้ำใช้สำหรับทำไร่ทำสวนตลอดปี และคุณพ่อยังมองการณ์ไกลว่า การปลูกพืชยืนต้นน่าจะทำให้เกิดความยั่งยืนมากกว่า จึงได้นำพันธุ์มะพร้าวมาให้ปลูก ซึ่งตอนแรกก็ไม่มีใครอยากปลูก เพราะใช้เวลานานกว่าจะได้ผลผลิต แต่ทุกวันนี้มองไปทางไหน ก็เห็นแต่ต้นมะพร้าวเต็มไปหมด จึงกล่าวได้ว่าคริสตชนที่บางนกแขวกสามารถตั้งตัวได้ในทุกวันนี้ ก็เพราะมะพร้าวที่คุณพ่อซัลมอนนำมาให้ปลูก เมื่อมีอาชีพที่มั่นคง คุณพ่อก็ช่วยเหลือให้มีที่อาศัยอย่างถาวรเพื่อจะได้ไม่ต้องอพยพไปไหนอีก ท่านจึงซื้อเสา กระดาน ใบจากมุงหลังคาไว้สำหรับครอบครัวคริสตชนซึ่งต้องการจะปลูกบ้านเรือน เมื่อคริสตชนมีกินมีอยู่ดีแล้ว คุณพ่อเห็นว่าวัดซึ่งคุณพ่อบารบ์แดลสร้างไว้นั้นไม่สามารถรองรับต่อจำนวนคริสตชนที่เพิ่มขึ้น จึงเริ่มเตรียมการเพื่อสร้างวัดใหม่

ค.ศ. 1888 คุณพ่อซัลมอนเริ่มสร้างวัดใหม่ มีลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน รูปแบบศิลปะโกธิค คุณพ่อต้องขอความช่วยเหลือจากคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส สันตะสำนัก ญาติพี่น้องในประเทศฝรั่งเศส

#คลองขุด คลองฝรั่ง

คลองไทยบำรุง

#วัดบางนกแขวก หลังที่ 4

และผู้มีจิตศรัทธาในกรุงเทพฯ แรงงานก่อสร้างนั้นอาศัยคริสตชน มาช่วยกัน การก่อสร้างค่อย ๆ ดำเนินไปทีละเล็ก ทีละน้อยตามกำลัง ทรัพย์ที่จะหามาได้

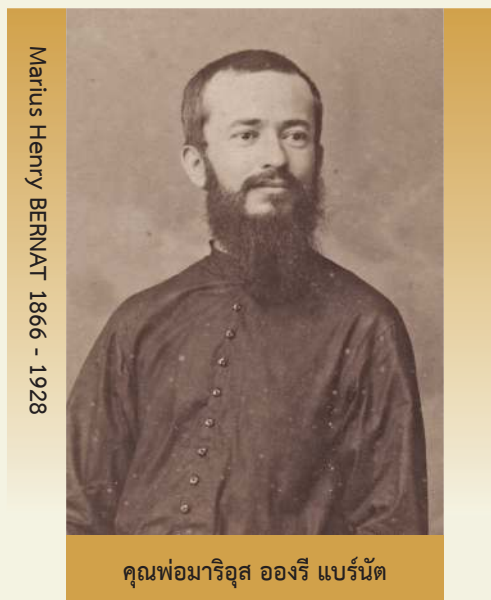
ค.ศ. 1893 พระสังฆราชเวย์ ได้ให้พระสงฆ์มาอยู่ที่บ้านเณร มากขึ้น เพื่อจะได้อบรมพัฒนาสามเณรในทุกด้าน พระสังฆราชได้ แต่งตั้ง **คุณพ่อมาริอุส อองรี แบร์นัต** เป็นอธิการบ้านเณร มี**คุณพ่อ ฌูเอนาร์ต คุณพ่อบูล คุณพ่อแปร์รอส** และ **คุณพ่อมาตราต์** เป็นอาจารย์สอนและอบรมสามเณรแต่ละระดับ

ในปีนั้นชาวลาวกลุ่มหนึ่ง นำโดย **นายกองขอด** ได้มาอยู่ที่ โพนทัก (อำเภอตำบองสะดวก จังหวัดราชบุรี ในปัจจุบัน) แต่มีกรณี พิพาทที่ดินกับผู้ที่ยู่มาก่อน จึงต้องเดินทางไปเมืองราชบุรีเพื่อติดต่อ ธุระอยู่บ่อย ๆ ในระหว่างเดินทางไปราชบุรีนั้นต้องผ่านโคกซึ่งมีชื่อว่า **โคกตาช่อ** เป็นโคกรกร้าง ไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ และมีมดตะนอยอยู่ชุกชุมมาก นายกองขอดจึงเริ่มจับจองที่ดิน เพื่อทำมาหากิน ต่อมาจึงเรียกที่แห่งนั้นว่า **โคกมดตะนอย** นายกองขอดเดินทางไปทำการค้าถึงดอนกระเบื้อง จึงได้รู้จักกับ **คุณพ่อทาร์ตีเวล** และขอคุณพ่อให้ไปเปิดวัดที่โคกมดตะนอยบ้าง

ค.ศ. 1894 วัดบางนกแขวกหลังใหม่ ซึ่งเป็นหลังที่ 4 ได้ก่อสร้างจนแล้วเสร็จ และได้รับการเสก ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ โดย พระสังฆราชเวย์

ปีเดียวกันนี้ คุณพ่อซัลมีองได้พบกับชาวลาวจากโคกมดตะนอย ซึ่งมาขอให้คุณพ่อช่วยสอนความเชื่อให้ คุณพ่อเห็นว่าพวกเขาควรจะได้รับ การสอนและดูแลความเชื่ออย่างใกล้ชิด ดังนั้นได้มอบหมายให้ **คุณพ่อเบเนดิกโต จี** ซึ่งเป็นผู้ช่วยของคุณพ่อที่วัดบางนกแขวกไปอภิบาลชาวลาวที่โคกมดตะนอย และตั้งกลุ่มคริสตชนขึ้น

(โปรดติดตามตอนต่อไป)

บรรณานุกรม

- โกสเด, โรแบต์. (2562). *ประวัติการเผยแผ่คริสต์ศาสนาในสยามและลาว* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิก แห่งประเทศไทย.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2543). *ประมวลกฎหมายพระศาสนจักร บรรพ 2 ประชากรของพระเจ้า*. การพิมพ์คาทอลิกประเทศไทย.
- สมกิจ นันทวิสุทธิ. (ม.ป.ป.). *ประวัติอาสนวิหารมารีสมภพ บางนกแขวก*. หอจดหมายเหตุสังฆมณฑลราชบุรี (อัดสำเนา).
- สือมวลชนคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2562). *350 ปี สถาปนามิสซังสยาม*. (ม.ป.พ.)
- หอจดหมายเหตุอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (ม.ป.ป.). *ประวัติพระสงฆ์คณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส*. หอจดหมายเหตุสังฆมณฑลราชบุรี (สำเนาอัด).
- สารสังฆมณฑลราชบุรี. (2564) (เล่มที่ 2-2021 ปีที่ 35). *อนุสรณ์ 125 ปี อาสนวิหารแม่พระบังเกิด บางนกแขวก*. บริษัท สตาร์บูมอินเตอร์พรีนท์ จำกัด.
- อนุสรณ์ 100 ปีวัดพระฤทัย วัดเพลง. (2546). ม.ป.พ.
- The France – Asia Research Institute (IRFA). (2019). *Learn about a missionary*. <https://irfa.paris/en/en-learn-about-a-missionary/>

เตรียมสู่ 100 ปี

มิสซังราชบุรี
1930-2030

โดย คุณพ่อเปโตร ชิตพล แซ่โล้ว

“AD FUTURAM REI MEMORIAM (เพื่อเป็นถ้อยจำไว้ตลอดไป)”

นี่คือลิขัณต้นของเอกสารการสถาปนามิสซังราชบุรี ซึ่งมุ่งหมายให้คริสตชนในมิสซังได้ระลึกถึงเหตุการณ์อันสำคัญที่สันตะสำนักได้ตั้งเขตแพร่ธรรมแห่งนี้ขึ้นมาอย่างเป็นทางการ เอกสารการสถาปนาฉบับนี้เคยถูกเก็บเงียบไว้นาน ปราศจากความสนใจจากผู้คน จนเกือบถูกหลงลืมไปเสียด้วยซ้ำว่าเก็บรักษาไว้ที่ไหน แต่ก็ได้มีการหาจนพบเมื่อ 5 ปีที่แล้ว (ค.ศ. 2020) จึงได้มีการนำมาจัดแปลจากต้นฉบับภาษาละตินเป็นภาษาไทย และพิมพ์เผยแพร่ลงในสารสังฆมณฑลราชบุรี ในโอกาสฉลอง 90 ปี มิสซังราชบุรี

โอกาสที่สังฆมณฑลราชบุรีได้เตรียมสู่การฉลองครบรอบ 100 ปี แห่งการสถาปนามิสซังราชบุรี จึงเป็นโอกาสเหมาะที่เราจะรื้อฟื้นเหตุการณ์สำคัญนี้ มองย้อนดูอดีตที่ผ่านมาของสังฆมณฑล และเรียนรู้ถึงความหมายของการที่สันตะสำนักได้ตั้งดินแดนแพร่ธรรมแห่งนี้ให้เป็น “มิสซังอิสระ (mission sui iuris)” รวมถึงขั้นตอนของการพัฒนามิสซังจนนำไปสู่การตั้งสังฆมณฑลด้วยว่าเป็นเช่นไร

กระบวนการหรือขั้นตอนของการพัฒนาดินแดนแพร่ธรรมจนนำไปสู่การตั้งเป็นสังฆมณฑล สามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนหรือระดับดังต่อไปนี้

1. การจัดตั้งให้เป็นมิสซังอิสระ (mission sui iuris)
2. การยกฐานะให้เป็นเขตสังฆรัักษ์ (apostolic prefecture)
3. การยกฐานะให้เป็นเทียบสังฆมณฑล (apostolic vicariate)
4. การยกฐานะให้เป็นสังฆมณฑล (diocese)

อย่างไรก็ตาม การที่สันตะสำนักจะตั้งสังฆมณฑลหนึ่งขึ้นมานั้น ก็ไม่จำเป็นจะต้องผ่านครบทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ เพราะบางสังฆมณฑลก็ไม่ได้เริ่มต้นจากการตั้งเป็นมิสซังอิสระ แต่เริ่มจากการตั้งให้เป็นเขตปกครองโดยสังฆราช ซึ่งต่อมาก็ได้รับการยกฐานะให้เป็นสังฆมณฑล โดยไม่ได้ผ่านการเป็นเทียบสังฆมณฑลก็ได้ เช่น สังฆมณฑลอูตรธานี หรือบางสังฆมณฑลก็เป็นการแยกออกจากสังฆมณฑลหนึ่งและตั้งเป็นสังฆมณฑลใหม่ทันที ดังเช่นสังฆมณฑล เชียงรายที่แยกมาจากสังฆมณฑลเชียงใหม่ เป็นต้น

ตอนนี้เราจะมาทำความเข้าใจถึงการพัฒนาดินแดนแพร่ธรรมจนนำไปสู่การตั้งเป็นสังฆมณฑลว่า ในแต่ละ ขั้นตอนนั้นมีความหมายและลักษณะเป็นเช่นไร

1. มิสซังอิสระ (Mission sui iuris, Independent Mission)

การจัดตั้งมิสซังอิสระถือเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการที่จะนำไปสู่การจัดตั้งเป็นสังฆมณฑลในดินแดนแพร่ธรรม “มิสซังอิสระ” มาจากคำภาษาละตินว่า “*missio sui iuris*” คำว่า *missio* แปลว่า “การแพร่ธรรม” ส่วนคำ “*sui iuris*” แปลว่า “ด้วยสิทธิของตนเอง (of its own right)”

การที่สันตะสำนักตั้งให้ดินแดนแห่งหนึ่งเป็นมิสซังอิสระหมายความว่า “ดินแดนแห่งนั้นเป็นเขตแพร่ธรรมที่ปกครองด้วยตนเอง โดยผู้ปกครองมิสซัง (ecclesiastical superior) มีอำนาจออกกฎระเบียบควบคุมดูแลกิจการแพร่ธรรมทั้งหมดในเขตแดนแห่งนั้น” ซึ่งผู้ปกครองมิสซังมักจะเป็นพระสงฆ์ แต่อาจจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพระสังฆราชก็ได้ โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ในการจัดตั้งมิสซังอิสระขึ้นมานั้น สันตะสำนักจะมอบหมายพันธกิจการแพร่ธรรมในมิสซังให้อยู่ในความดูแลของคณะนักบวช (religious institute) หรือคณะชีวิตแพร่ธรรม (society of apostolic life) คณะใดคณะหนึ่ง

คำว่า “มิสซังอิสระ” นั้นมีที่มาจากกฤษฎีกา *Excelsum* ของสมณกระทรวงเผยแผ่ความเชื่อ (Sacred Congregation for the Propagation of the Faith) ซึ่งออกมาในวันที่ 12 กันยายน ค.ศ. 1896 แม้คำนี้จะไม่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายพระศาสนจักร (Code of Canon Law) ทั้งฉบับปี 1917 และฉบับปี 1983 ก็ตาม แต่การตั้งเขตแพร่ธรรมให้มีฐานะเป็นมิสซังอิสระนั้น ก็ยังเป็นสิ่งที่สมณกระทรวงเผยแผ่ความเชื่อได้ปฏิบัติอยู่ ซึ่งในปัจจุบันเขตแพร่ธรรมที่ยังคงมีสถานะเป็นมิสซังอิสระนั้นมีอยู่ 8 แห่งด้วยกัน ดังนี้

- 1) มิสซังอัฟกานิสถาน (Mission sui iuris of Afghanistan)
- 2) มิสซังหมู่เกาะเคย์แมน (Mission sui iuris of Cayman Islands)
- 3) มิสซังฟูนาฟูตี (Mission sui iuris of Funafuti)
- 4) มิสซังเซนต์เฮเลนา อัสเซนชัน และตริสตันดากูนยา
(Mission sui iuris of Saint Helena, Ascension & Tristan da Cunha)
- 5) มิสซังทาจิกิสถาน (Mission sui iuris of Tajikistan)
- 6) มิสซังโตเกเลา (Mission sui iuris of Tokelau)
- 7) มิสซังเติร์กเมนิสถาน (Mission sui iuris of Turkmenistan)
- 8) มิสซังเติร์กส์และเคคอส (Mission sui iuris of Turks and Caicos)

2. เขตสังฆราช (Apostolic Prefecture)

เมื่องานธรรมทูตในมิสซังอิสระได้มีการจัดระบบระเบียบและมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น รวมทั้งมีจำนวนผู้รับศีลล้างบาปและวัดที่เพียงพอแล้ว ทางสันตะสำนักจะยกฐานะของมิสซังอิสระให้เป็น **เขตสังฆราช (apostolic prefecture)** ซึ่งถูกปกครองโดย **สังฆราช (apostolic prefect)** สังฆราชทำหน้าที่ปกครองในนามของพระสันตะปาปา (can. 371 § 1) โดยทั่วไปแล้วสังฆราชเป็นพระสงฆ์ แต่ก็สามารถได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพระสังฆราชได้ เขตปกครองโดยสังฆราชยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน 38 แห่งด้วยกัน เช่น เขตสังฆราชอุลันบาตอร์ (Apostolic Prefecture of Ulaanbaatar) ในประเทศมองโกเลีย หรือเขตสังฆราชพระตะบอง (Apostolic Prefecture of Battambang) ในประเทศกัมพูชา เป็นต้น

3. เทียบสังฆมณฑล (Apostolic Vicariate)

หลังจากที่กิจการแพร่ธรรมในเขตสังฆราชมีความก้าวหน้าขึ้น สันตะสำนักจะยกเขตสังฆราชขึ้นเป็น **เทียบสังฆมณฑล (apostolic vicariate)** โดย**ผู้ปกครองเทียบสังฆมณฑล (apostolic vicar)** ทำหน้าที่ปกครองในนามของพระสันตะปาปา (can. 371 § 1) โดยปกติแล้ว ผู้ปกครองเทียบสังฆมณฑล มักจะเป็นพระสังฆราชเกียรตินาม (titular bishop) เขตศาสนปกครองระดับนี้ในปัจจุบันมีอยู่ 81 แห่งด้วยกัน เช่น เทียบสังฆมณฑลเวียงจันทน์ (Apostolic Vicariate of Vientiane) ในประเทศลาว เป็นต้น

4. สังฆมณฑล (Diocese)

ขั้นตอนสุดท้ายในการตั้งพระศาสนจักรเฉพาะถิ่นขึ้นในเขตแพร่ธรรมก็คือการตั้งเป็นสังฆมณฑล เมื่อเขตแพร่ธรรมมีความเจริญเติบโตก้าวหน้าขึ้นด้วยจำนวนคริสตชน วัด รวมทั้งมีพระสงฆ์และนักบวชท้องถิ่นอย่างเพียงพอ ที่สุดสันตะสำนักจะยกฐานะของเทียบสังฆมณฑลขึ้นเป็น**สังฆมณฑล (diocese)** ดังนั้นการเป็นสังฆมณฑลจึงนับได้ว่าพระศาสนจักรเฉพาะถิ่นแห่งใหม่ได้รับการตั้งขึ้นอย่างครบบริบูรณ์แล้ว

สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 และกฎหมายพระศาสนจักร ได้ให้ความหมายของ **สังฆมณฑล** มีใจความว่า “ส่วนหนึ่งของประชากรของพระเจ้าที่มอบให้พระสังฆราชปกครองดูแล โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้ร่วมงาน เพื่อว่าโดยการผูกพันกับผู้อภิบาลของตนและรวมเป็นหนึ่งกับท่านในพระจิตเจ้าผ่านทางพระวรสารและศีลมหาสนิท ประชากรส่วนนี้จึงประกอบกันขึ้นเป็นพระศาสนจักรเฉพาะถิ่น (particular church) ซึ่งในพระศาสนจักรเฉพาะถิ่นนี้ พระศาสนจักรของพระคริสตเจ้าซึ่งเป็นหนึ่งเดียว ศักดิ์สิทธิ์ สาภัก และสืบเนื่องจากอัครสาวกนั้นตั้งอยู่และดำเนินงานอยู่อย่างแท้จริง” (CD. 11, can. 369)

สำหรับพระศาสนจักรในประเทศไทย มีเพียงสังฆมณฑลราชบุรีเพียงสังฆมณฑลเดียวที่ได้เริ่มต้นมาจากการตั้งให้เป็น “มิสซังอิสระ” และเป็นเพียงสังฆมณฑลเดียวในประเทศไทยเท่านั้น ที่ได้รับการยกฐานะตามลำดับที่กล่าวมานี้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน กล่าวคือ

PIVS PP. XI

Ad futuram rei memoriam. Quae Catholicae nominis aeternaeque fidelium salutis bene, pioque ac religiosae communitati, ea ut mature praestemus Nos mi-
nisterio Supremi Apostolatus munus quo in litteris iungimus. Jamvero cum Venerabilis Pater Renatus M. J. Perrey, Episcopus Me-
tulanus, Legationis et Vicarius Apostolicus de Bangkok, a Nobis instanter postulasset, ut, et litterarum latissime potestatem, quae jurisdictioni subiectum, et incolarum ibidem commorien-
tium multitudinem, quos de Bangkock Vicariatus ditione ceteris, et ex hoc territorio ditione ac separato nova, ac Catholicae fidei ad fidem promovendam, conferendis circumscriptis Ecclesia-
sticae pia Societatis Sancti Francisci Salesii commendanda; eumque, eisdem melius rationibus, etiam Venerabilis Pater Joannes Baptista Barillon, Episcopus Malaccensis, pateret, ut duae provinciae
eius civiles ad eam ditionem pertinerent, ad eandem sequela, novae coniunctionis Ecclesiasticae circumscriptio, Nos, praestabilis votis tum Venerabilis Patris Columbiani
Dreyer, Archiepiscopi Vicariatus Australiani, Delegati Apostolici in Indisiam, tum Venerabilis Patris Edwardi Mooney, Archiepiscopi Vicariatus Transpatalani, Delegati Apostolici
huius in Indis Orientalibus re mature perpendit, praestitum praestolum Praesulum annuum benignae communitati. Quae cum ita sint, cessatis cunctis cum Venerabilibus
Fratribus Nostro Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus negotio Propagandae Nos praeparatis, Nos molis praestare, alique de certa sententia et gravi deliberatione Nostro
deque Apostolicae Nostri praestabilis plenitudine praestantium. Illorumque locum, vobis provincias de Rajaburi, Surat et Siammarat a Vicariatu Apostolico de Bang-
kok separamus; item civiles provincias de Patani et Phoket a Vicariatu Malaccensi coniungimus, sive dismembramus. Idem autem litterarum huius quinque civiles
provincias continens et sic per Nos coniungimus ac separamus in novam Missionem independentem erigimus, cui nomen facimus de Rajaburi, et quam curis
Tradimus pia Societati a Sancto Francisco Salesio. Haec volumus mandamus, volumus decernimus praestare Litteras firmas, validas, alique officiosae iurisper exaltare ac
permanere; eoque plene alique integros effectus sortiri alique obtinere illisque ad quos spectant sive in postum spectare possunt amplissime obsequari; necque nisi iudicem
cum eoque ac Definitorem, nullumque ex auctoritate sua fieri, si quidquam recte super his a quovis, auctoritate quolibet, sententis sive ignorantibus illis autem contingit. Non
obstantibus contrariis quibuscumque. Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anno MDCCLXXX, die XXX mensis Junii anno MCMXXX, Pontificatus Nostri nono.

E. (a9). Lucchi
a Lucchi Statue

• **วันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 1930** สมเด็จพระสันตะปาปาปิโอที่ 11 ได้ตั้ง “**มิสซังราชบุรี (Mission sui iuris of Rajaburi)**” โดยเขตแดนส่วนหนึ่งแยกออกมาจากเทียบสังฆมณฑลกรุงเทพฯ (Apostolic Vicariate of Bangkok) และส่วนหนึ่งแยกมาจากสังฆมณฑลมะละกา (Diocese of Malacca) มารวมกันเป็นมิสซังราชบุรี และได้มอบมิสซังนี้ให้คณะซาเลเซียนดูแล โดยมี**คุณพ่อกาเยตาโน ปาซอตติ** เป็นผู้ปกครองมิสซัง (ecclesiastical superior)

- วันที่ 28 พฤษภาคม ค.ศ. 1934 สมเด็จพระสันตะปาปาปิโอที่ 11 ได้ยกฐานะมิสซังราชบุรีให้เป็น “เขตสังฆราช (Apostolic Prefecture of Rajaburi)” และแต่งตั้งให้คุณพ่อกาเยตาโน ปาซอตติ เป็นสังฆราช (apostolic prefect)

• **วันที่ 3 เมษายน ค.ศ. 1941** สมเด็จพระสันตะปาปาปิโอที่ 12 ได้ยกฐานะเขตสังฆราชราชบุรีให้เป็น “เทียบสังฆมณฑลราชบุรี (Apostolic Vicariate of Rajaburi)” และแต่งตั้งคุณพ่อคาเยตาโน ปาซอตติ เป็นผู้ปกครองเทียบสังฆมณฑล (apostolic vicar) พร้อมกันนี้ยังได้แต่งตั้งท่านให้เป็นพระสังฆราชเกียรตินามแห่งบาราตา (Titular Bishop of Barata)

อภิเษกพระสังฆราชเปโตร คาเร้โต
29 มิถุนายน ค.ศ. 1951

อภิเษกพระสังฆราชคาเยตาโน ปาซอตติ
24 มิถุนายน ค.ศ. 1941

• **วันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 1965** สมเด็จพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ได้ยกฐานะเทียบสังฆมณฑลราชบุรีให้เป็น “สังฆมณฑลบางนกแขวก (Diocese of Bangnokkhwaek)” และแต่งตั้งให้พระสังฆราชเปโตร คาเร้โต พระสังฆราชเกียรตินามแห่งเซโนบิอัส (Titular Bishop of Zenobias) เป็นพระสังฆราชสังฆมณฑล (diocesan bishop) ซึ่งต่อมาภายหลังได้มีการเปลี่ยนชื่อจากสังฆมณฑลบางนกแขวกมาเป็น “สังฆมณฑลราชบุรี”

ในวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 2025 ที่ผ่านมานี้ สังฆมณฑลราชบุรีได้ผ่านการครบรอบ 95 ปีแห่งการตั้งมิสซังอิสระขึ้นมา การกิจที่บรรดามิชชันนารีได้รับมอบหมายในดินแดนแห่งนี้ ประสบผลสำเร็จ สามารถตั้งพระศาสนจักรเฉพาะถิ่นขึ้นเป็นสังฆมณฑลได้อย่างมั่นคงและสมบูรณ์ ถือว่าเป็นของขวัญแห่งความเชื่อที่ต้องแลกมาด้วยหยาดเหงื่อของบรรดามิชชันนารี ซึ่งเราคริสตชนในสังฆมณฑลราชบุรีต้องมีความภาคภูมิใจ และมีความกตัญญูรู้คุณต่อพวกท่านเหล่านั้น เพราะหากไม่มีพวกท่าน ก็คงไม่มีสังฆมณฑลราชบุรีในวันนี้

โอกาสเตรียมสู่ 100 ปี แห่งการสถาปนามิสซังราชบุรี จึงเชิญชวนให้เราได้ตระหนักถึงหน้าที่ของการเป็นธรรมทูตผู้ให้ความเชื่อ เพราะเมื่อเราได้รับสืบทอดความเชื่อมาจากความเสียสละของบรรดามิชชันนารี ก็ขอให้เราพร้อมที่จะแบ่งปันความเชื่อนั้นให้แก่คนที่ยังมิรู้จักพระคริสตเจ้าด้วยความเสียสละเอื้อเฟื้อเช่นเดียวกัน

บรรณานุกรม

HUELS, J.M. (2017). *The Teaching Office of the Catholic Church*. Saint Paul University.

MCCABE, J.V. (2015). The Missio sui Iuris: To Be or Not to Be a Particular Church (c. 371 § 1): Historical Development of the Missio sui Iuris in Mission Territories (1896-2002) and the Praxis of the Congregation for the Evangelization of Peoples in Erecting Them. *The Jurist: Studies in Church Law and Ministry*, 75(2), 313-385.

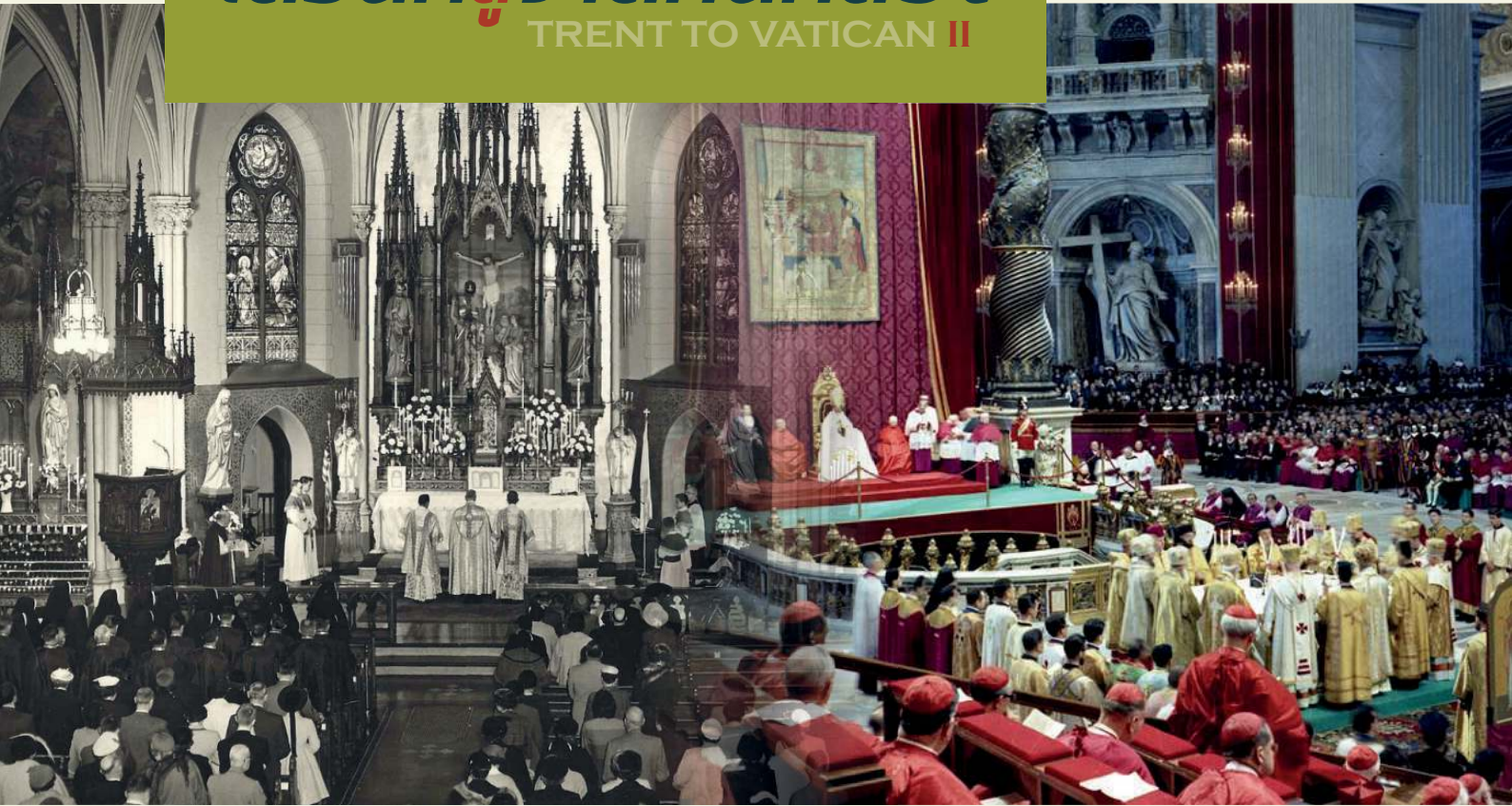
RENKEN, J.A. (2011). *Particular Churches and the Authority Established in Them*, Commentary on Canons 368-430. Saint Paul University.

THE CANON LAW SOCIETY OF GREAT BRITAIN AND IRELAND. (1995). *The Canon Law: Letter and Spirit*. G. Sheehy et al. (eds.). Geoffrey Chapman.

พิธีกรรมจาก เตรนท์สู่วาติกันที่สอง

TRENT TO VATICAN II

สารพันความรู้เรื่องพิธีกรรม
โดย คุณพ่อโยแซฟ ไพศาล ยอแซฟ
ผู้อำนวยการแผนกพิธีกรรม

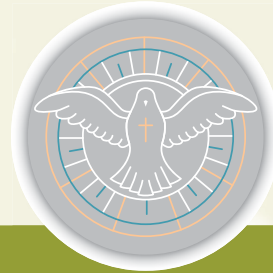

ไม่ใช่แค่จาก “หันหลังสู่หันหน้า” แต่จาก “ผู้ฟังสู่ผู้ร่วมพิธี”

ในวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 2025 นี้ จะเป็นโอกาสครบ 60 ปีของการปิดสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นสังคายนาร่วมสมัยกับคริสตชนในขณะนี้ และยังมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตคริสตชนอย่างมาก เพราะได้มีการปรับเปลี่ยนวิถีของพระศาสนจักรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านพิธีกรรม ซึ่งเป็นเรื่องแรกที่ได้ถูกนำมาทำการสังคายนาครั้งนี้ และเมื่อปิดประชุมสมัยที่ 2 ในวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1963 ได้มีการประกาศสังฆธรรมนูญ (constitution) เรื่องพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ Sacrosanctum Concilium ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนพิธีกรรมจารีตโรมัน (Roman Rite) ของพระศาสนจักรคาทอลิกแบบที่เรียกได้ว่า “หน้ามือเป็นหลังมือ” ที่เดียว คริสตชนคาทอลิกที่มีอายุ 65 ปีลงมาจะไม่รู้สึกถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนี้ แต่ผู้ที่มีอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไปจะรู้สึกอย่างมาก เพราะพิธีกรรม

โดยเฉพาะพิธีมิสซาถูกปรับเปลี่ยนจากมิสซาของเตรนท์ (Tridentine Mass) มาสู่มิสซาตามบทประจำพิธีใหม่ (Novus Ordo) เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสังฆธรรมนูญว่าด้วยพิธีกรรม ซึ่งประกาศใช้โดยสมเด็จพระสันตะปาปาเปาโล ที่ 6 ในปี 1969 เพื่อเป็นมิสซารูปแบบปกติ (Ordinary Form) ของพระศาสนจักรคาทอลิกแทนที่มิสซาของเตรนท์ที่จะกลายเป็นมิสซารูปแบบพิเศษ (Extraordinary Form) นับตั้งแต่นั้นมาจวบจนปัจจุบันนี้

การปรับเปลี่ยนสองสิ่งที่โดดเด่นจากเตรนทส์ว่าติกันที่ 2 นั้นคือ **การที่พระสงฆ์หันหน้ามาหาสัตบุรุษ** **ขณะประกอบพิธีมิสซา** ซึ่งพิธีมิสซาของเตรนทส์ว่าติกันที่ 2 พระแท่นจะอยู่ตรงกลางระหว่างพระสงฆ์และสัตบุรุษ จึงทำให้พระสงฆ์กับสัตบุรุษหันหน้าเข้าหากัน อีกสิ่งหนึ่งคือ **ภาษา** ซึ่งพิธีกรรมของเตรนทส์ว่าติกันที่ 2 ใช้ภาษาละตินเท่านั้น แต่พิธีกรรมของวาติกันที่ 2 **ใช้ภาษาท้องถิ่น** ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้มีจิตตารมณ์เดียวกันคือ **“การมีส่วนร่วม”** (participation) ของสัตบุรุษในพิธีกรรม ซึ่งปรากฏอยู่ในข้อ 7 ของ Sacrosanctum Concilium ความว่า

“...พิธีกรรม

จึงเรียกได้อย่างถูกต้องว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่**สมณะของพระเยซูคริสตเจ้า** ในพิธีกรรมมนุษย์ได้รับความศักดิ์สิทธิ์อาศัยเครื่องหมายที่ประสาทรับรู้แลเห็นได้ และบังเกิดผลตามความหมายเฉพาะของเครื่องหมายแต่ละประการ ในพิธีกรรม**พระกายทิพย์**ของพระเยซูคริสตเจ้า กล่าวคือ **พระองค์ผู้ทรงเป็นศิระกับบรรดาคริสตชนผู้เป็นประหนึ่งส่วนต่าง ๆ ของพระวรกาย** เป็นผู้ประกอบภารกิจทาง**การร่วมกัน**ของพระวรกายทั้งหมด...”

ดังนั้นการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของพระแท่นในพิธีมิสซา หรือแม้กระทั่งภาษาในการประกอบพิธีกรรม ก็เพื่อให้เกิด**การมีส่วนร่วมของสัตบุรุษ** อย่างน้อยจะได้เห็นในสิ่งที่พระสงฆ์ทำแบบหน้าต่อหน้า และเข้าใจในสิ่งที่พระสงฆ์หรือแม้กระทั่งตนเองได้กล่าวออกไป เพราะมีแต่พระสงฆ์และสัตบุรุษเพียงส่วนน้อยเท่านั้นเข้าใจภาษาละติน สัตบุรุษส่วนมากไม่เข้าใจ จึงทำให้มีคำกล่าวติดปากว่า **“ไปวัด ไปฟังมิสซา”** ซึ่งถูกต้องทีเดียวเพราะทำได้แค่ฟังแต่ไม่เข้าใจ จึงไม่เกิดเจตนารมณ์ของการ **“ร่วมมิสซา”** ตามสังคายนาวาติกันที่ 2

เจตนารมณ์ประการนี้ถือได้ว่าเป็น **“หัวใจ”** ของการปรับเปลี่ยนครั้งนี้ ซึ่งในช่วงแรกมีทั้งกระแสเห็นด้วยและกระแสดต่อต้าน แน่นนอนว่าการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ย่อมมีผลเช่นนี้เสมอ เพราะมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและเห็นต่าง มีผู้ที่นิยมชมชอบกับสิ่งใหม่ และผู้ที่คัดค้านเพราะชอบสิ่งเดิม ดังนั้น **“ความเข้าใจ”** จึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นกับทุกคน เพื่อจะรู้ว่าสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงนั้นคืออะไร

ไม่ใช่เพียงแค่การเปลี่ยนจากหันหลังมาสู่หันหน้า จากภาษาละตินมาสู่ภาษาท้องถิ่น เพราะถ้าเมื่อเปลี่ยนสองสิ่งนี้แล้วสุดท้ายก็ยังไม่เกิดการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ถือได้ว่าเจตนารมณ์ของสังคายนาวาติกันที่ 2 ยังไม่บรรลุผล

พิธีกรรมไม่ใช่การแสดงที่ประกอบไปด้วยผู้แสดง ซึ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ที่จะมียุทธศาสตร์ในเชิงรุก (active) กับผู้ชม ผู้ฟังซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่จะมียุทธศาสตร์ในเชิงรับ (passive) คือรับชมรับฟังเท่านั้น แต่**พิธีกรรม**เป็นการปฏิบัติหน้าที่สมณะของพระเยซูคริสตเจ้าผู้เป็นศีรษะของพระศาสนจักร โดยมีผู้รับศีลบวช (Holy Orders) เป็นเครื่องหมายที่รับรู้ได้ปฏิบัติหน้าที่ในนามของพระองค์ (In persona Christi) พร้อมกับบรรดาสัตบุรุษซึ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ของพระศาสนจักรนี้ร่วมปฏิบัติหน้าที่ **พร้อมกัน** ดังนั้นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญและต้องพึงตระหนักสำหรับพิธีกรรมในยุคสมัยของเราคือ ทำอย่างไรให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคคลต่าง ๆ ให้มากที่สุด และในทางตรงกันข้ามจะต้องกำจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมออกไปจากพิธีกรรม

สิ่งแรกที่ได้และทำได้โดยทันทีคือ **“ตัวเราเอง”** ที่จะแสดงบทบาทของเราในพิธีกรรมให้เกิดการมีส่วนร่วมมากที่สุด ไม่ใช่ไปแค้นงง แต่เราจะต้อง**ตอบรับกับพระสงฆ์ ขับร้องบทเพลง สวดบทภาวนา และติดตามไปกับทุกช่วงขณะของพิธีกรรม** ไม่ใช่ปล่อยให้จิตใจวอกแวกไปกับเรื่องต่าง ๆ หรือนำเครื่องมือสื่อสารมาใช้ระหว่างเวลานั้น ทั้งการรับสายโทรศัพท์ การอ่านข้อความไลน์ การโพสต์เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม หรือแม้กระทั่งการถ่ายรูปก็ตาม

ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่จัดเตรียมพิธีกรรม ก็จะต้องเอาใจใส่ให้สัตบุรุษทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในพิธีกรรมได้มากที่สุด เช่น ผู้รับผิดชอบด้านบทเพลงในพิธีกรรม **จะต้องเลือกบทเพลงที่สัตบุรุษส่วนมากสามารถร้องได้** หรือหากจะร้องเพลงใหม่ ๆ ก็ควรต้องมีเนื้อเพลงให้ทุกคนได้ติดตามและใช้อย่างจำกัด ไม่ควรใช้บทเพลงใหม่ทั้งพิธีกรรม และไม่ควรเลือกบทเพลงที่ยากต่อการมีส่วนร่วมของสัตบุรุษในการขับร้อง เพียงเพื่อจะแสดงทักษะความสามารถของกลุ่มนักขับร้องหรือนักดนตรี หากต้องการเช่นนี้ควรจัดคอนเสิร์ตบทเพลงในพิธีกรรมแยกออกไปเป็นการเฉพาะ ไม่ควรใช้การประกอบพิธีกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ประการนี้

พึงระลึกอยู่เสมอว่า **สิ่งเดียวที่ต้องบรรลุในเวลาประกอบพิธีกรรม คือ “การมีส่วนร่วมของทุกคน”**

หรือผู้นำขับร้อง-นำสวด ก็ต้องพึงระวางการนำที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของสัตบุรุษทุกคน หากเป็นไปได้แต่ละวัดควรมีคณะนักขับร้อง (choir) เพื่อขับร้องเป็นต้นเสียงร่วมกันเป็นกลุ่มให้กับสัตบุรุษทุกคน แต่ไม่ใช่เป็นการขับร้องแทนทุกคน รวมถึงผู้นำสวดด้วย ที่จะเป็นผู้ขึ้นต้นบทสวดเพื่อความพร้อมเพรียง แต่ไม่ใช่เป็นการสวดแทนทุกคน นอกจากนี้ยังมีหน้าที่อื่น ๆ ได้แก่ ผู้อ่านพระคัมภีร์ ผู้ช่วยพิธีกรรม เด็กช่วยมิสซา พิธีกร ฯลฯ จะต้องเปิดกว้างให้สัตบุรุษสามารถทำหน้าที่เหล่านี้ได้ โดยการจัดอบรมให้ความรู้และตั้งเป็นกลุ่มเปิด เพราะพิธีกรรมเป็น **“คารวกิจสาธารณะ” (public worship)** ของพระศาสนจักร ไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

บรรณานุกรม

Second Vatican Council. (2025, July 22). In *Wikipedia*.

https://en.wikipedia.org/wiki/Second_Vatican_Council

สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย. (2568). *สังฆธรรมนูญเรื่องพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ SACROSANCTUM CONCILIUM*.

ผู้เฒ่าเล่า...ผู้เยาว์ฟัง

บทสัมภาษณ์สัตบุรุษอาวุโสของวัด

"ณ บางนกแขวก"

โดย จิรายุทธ ธนานุวัฒน์วรกุล

สวัสดีผู้อ่านทุกท่านครับ ขอต้อนรับเข้าสู่คอลัมน์ “ผู้เฒ่าเล่า ผู้เยาว์ฟัง” คอลัมน์ที่จะนำพาท่านไปสัมผัสกับบรรยากาศของชุมชนคริสตชนตามวัดต่าง ๆ ในอดีต ผ่านทางความทรงจำของบรรดาผู้อาวุโสที่จะมาถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ให้ชนรุ่นหลังได้รับรู้ โดยในฉบับนี้ ขอนำเสนอตอน “ณ วัดบางนกแขวก” ซึ่งถือได้ว่าเป็นวัดแห่งแรกของสังฆมณฑลราชบุรี

ณ วัดแห่งนี้ ผมได้มีโอกาสสัมภาษณ์แก่รับเชิญ 2 ท่าน คือ คุณจิตรา แสงประสิทธิ์ (ป้าแต้ว) และคุณนิมิตร ฤทธิปัญญา (ครูเต้) กว่า 80 ปี แห่งความผูกพันกับวัดหลังนี้ พวกท่านคงมีเรื่องราวมากมายที่จะบอกเล่าให้พวกเราได้ฟังกัน ซึ่งบางเรื่องก็คงเหลือไว้แต่เพียงความทรงจำเท่านั้น

+ ขอให้ทั้งสองท่านแนะนำตัวสักหน่อยครับ

ผมนายนิมิตร ฤทธิปัญญา ครับ ปัจจุบันอายุ
ก้าวเข้าไป 82 ปีแล้ว ก็ถือว่าได้สัมผัสและได้อยู่ใน
ยุคที่เก่าพอสมควรครับ

ส่วนดิฉัน จิตรา แสงประสิทธิ์ค่ะ อายุ 81 ปี
เป็นรุ่นน้องครูนิมิตรป็นิ่ง เป็นน้องสาวของคุณพ่อ
สมบูรณ์ แสงประสิทธิ์ค่ะ

+ บรรยายากศเมื่อก่อนเป็นอย่างไรบ้างครับ

ครูนิมิตร: ผมเกิดท้องถิ่นนี้แหละ เป็นลูกวัด
บางนกแขวกโดยกำเนิดเลย อยู่ห่างจากวัดประมาณ
8 กิโลเมตร

ป้าแหว: บ้านป่าก็อยู่หลังบ้านพระคุณเจ้า
หลังเก่านี่แหละค่ะ เดินมานิดเดียวก็ถึงวัดแล้ว
แต่เวลาเดินมาวัด ต้องเดินอ้อมไปเข้าด้านหน้าริมฝั่ง
แม่น้ำ เดินตัดมาที่วัดตรง ๆ เหมือนตอนนี้อยู่ไม่ได้

ครูนิมิตร: ถ้าย้อนอดีตกลับไปเมื่อสมัยซัก
ประมาณ 70 ปีที่แล้ว ถนนไม่มี น้ำประปาไม่มี ไฟฟ้า
ไม่มี โทรศัพท์ก็ไม่มี อยู่ในยุคที่ ถ้าสมัยนี้เขาเรียกว่า
“รอกการพัฒนา” บ้านของผมอยู่ฝั่งแม่น้ำด้านนั้น
(ตรงข้ามท่าน้ำวัดบางนกแขวก) เขตความรับผิดชอบ
ของวัดบางนกแขวกเนี่ย อยู่สองฟากฝั่งของแม่น้ำ

เรืออีแปะ

ท่าน้ำหน้าวัดบางนกแขวก

แม่กลอง วัดใหญ่ (วัดบางนกแขวก) อยู่ฝั่งนี้ ชาวบ้านส่วนหนึ่ง
ก็อยู่ฝั่งตรงข้าม เขาเรียกอีกอย่างว่า “ฝั่งบ้านเณร” หรือ
“ฝั่งคลองไทยบำรุง” เพราะเมื่อก่อนมีบ้านเณรอยู่ฝั่งนั้น
(ซึ่งปัจจุบัน คือ “บ้านพระฤทัย-SS. CORDIS JESU”) และบ้านของผมก็อยู่ฝั่งแม่น้ำด้านคลองไทยบำรุงนั้นแหละ
ดังนั้นการเดินทางนี้ยากมาก ต้องใช้เรืออย่างเดียว มีเรือ
สำปั้น เรืออีแปะ ถ้าฐานะดีหน่อยเขาก็มี “เรือเครื่อง” หรือ
“เรืออีป๊าบ” เรียกง่าย ๆ ว่า “เรือหางยาว”

ถ้าพูดถึงการเดินทางต้องยุคแม่ คือ แม่ผมกินหมาก
ที่นี้สมัยก่อนเขาเคร่งมากนะ เขาบอกว่าเวลามาวัด แล้วจะ
ต้องรับศีลมหาสนิท แม่ก็ต้องล้างปาก ล้างคราบน้ำหมาก
คราบแดง ๆ ออกให้เกลี้ยงเลย แล้วอดอาหารด้วย เวลาจะ
มาวัดต้องคำนวณเวลาเดินทาง ดังนั้น อย่างวัดวันอาทิตย์
ก็ต้องตื่นตั้งแต่ “ตีสี่” พายเรือมาเรื่อย ๆ และมาจอดเรือ
ไว้ที่ท่าน้ำหน้าวัดนี้ บางทีน้ำแรงและน้ำล่งก็ต้องต่อสู้กับ
กระแสน้ำ พายกันนาน กว่าจะมาถึงก็เป็นชั่วโมง ที่สุดมาถึง
วัดเกือบ 6 โมงเช้าเลย ถ้าเป็นสมัยนี้ขับรถจากบ้านผมมา
10 นาทีก็ถึง เพราะมีถนนแล้ว แต่เมื่อก่อนไม่มีหนทาง มามี
ถนน มีสะพานข้ามแม่น้ำเมื่อสักประมาณ 30 ปีที่แล้วนี้เอง
มันค่อย ๆ พัฒนามาเรื่อย ๆ

สมัยก่อน ผู้หญิงผู้ชาย พ่อบ้านแม่บ้าน เวลาที่เดิน
ขึ้นมาจากท่าน้ำ แล้วจะเดินเข้าวัดก็ต้องแยกชายแยกขวา
ผู้ชายก็เข้าฝั่งหนึ่ง ผู้หญิงก็นั่งอีกฝั่งหนึ่ง ในวัดนั่งแยก
หญิงชายชัดเจน พ่อสมบูรณ์เคยบอกว่า ชิสเตอร์เขาอยู่ด้าน
โรงเรียนนาวิพัฒนา เวลาเดินมาสะดวกกว่า ก็เลยเดินเข้า
ด้านขวาของวัด (หันหน้าเข้าพระแท่น)

แต่ทีนี้ผมก็มาคิดอีกทีหนึ่งว่า เมื่อก่อนในยุคที่คณะซาเลเซียนดูแลเขาค่อนข้างจะเข้มงวดเรื่องหญิงชายมาก เขาไม่อยากจะให้หนุ่มสาวมาเจอกันง่าย ๆ กลัวจะเสีย ซาเลเซียนเขาเป็นระบบป้องกันนะคิดว่าเป็นอย่างนั้น

คือบางทีก็มีหลาย ๆ อย่าง สมัยที่เราเป็นเด็ก เราก็ไม่เข้าใจ เขาสั่งให้ทำก็ทำไป มาเข้าใจตอนโตแล้ว ถือเป็นการเข้มงวดโดยใช้ระบบป้องกัน ตัวอย่างก็เช่น ศาลาริมน้ำ คุณพ่อเยลิชีสร้างไว้ 2 หลัง โดยให้เหตุผลว่าศาลาฝั่งหนึ่งให้ผู้หญิงนั่ง ส่วนอีกฝั่งหนึ่งให้ผู้ชายนั่ง

ศาลาริมน้ำ

+ เคยได้ยินมาว่าเมื่อก่อนเข้ามิสซาใช้ภาษาละติน อยากทราบว่าตอบรับอย่างไร และเป็นอย่างไรบ้างครับ

ป้าแต้ว: ก็ตอบรับได้ เพราะจะมีหนังสือบทตอบรับที่เขาพิมพ์มาให้ ก็ตอบรับไปตามลำดับตามนั้น

ครูนิมิตร: ส่วนใหญ่ก็เด็กช่วยมิสซาจะเป็นคนตอบ ส่วนชาวบ้านก็สวดสายประคำไป เวลาเขาให้ยืนหรือให้ทำอะไรก็ทำตาม อย่างเวลาที่ทำนบทพระวรสารก็อ่านเป็นภาษาละติน ดังนั้นชาวบ้านก็ไม่เข้าใจหรอก จะมารู้อีกทีก็ตอนที่คุณพ่อออกมาเทศน์ อันนั้นรู้เพราะเทศน์เป็นภาษาไทย แต่ถามว่าจำได้ไหมตอบเลยว่า จำไม่ค่อยได้หรอก ตอนเทศน์พ่อก็จะขึ้นธรรมมาสน์ อย่างคุณพ่อเยลิชีท่านเสียงดังมาก และสมัยเก่าก่อนเทศน์ก็จะมีอ่านแต่ละวัน ด้วยนะ ว่าวันนี้วันจันทร์ฉลองนักบุญอะไร วันอังคารฉลองนักบุญอะไร จนจบอาทิตย์เลย แล้วยังมีประกาศอีกนะ เช่น ประกาศศีลสมรสของนายคนนั้นคนนี้ จะแต่งงานกับนางสาวคนนั้นคนนี้ และก็สอบถามว่ามีข้อขัดขวางอะไรไหม ซึ่งการเกริ่นแบบนี้ก็ใช้เวลาไปตั้ง 10 นาที 15 นาทีแล้ว พอประกาศเสร็จก็เทศน์ต่ออีกครั้งชั่วโมง

**IN NOMINE PATRIS
ET FILII
ET SPIRITUS SANCTI.
AMEN.**

+ ยังทันได้เห็นพระสังฆราชยุคแรกๆ บ้างไหมครับ

ครูนิมิตร: ทันครับ แต่เด็กมาก เคยเห็นท่านกาเยตาโนอยู่ครั้งเดียว ในสมัยที่มาเรียน ต้องเจ้แต่นี้เลย อยู่ใกล้ ๆ วัด น่าจะเห็นบ่อย

ป้าแต้ว: ใช่ค่ะ เพราะบ้านดิฉันอยู่หลังวัด ใกล้แค่นี้เอง ก็เดินมาเล่น อยู่ที่บ้านท่าน บางทีท่านไม่ได้ไปไหน ดิฉันก็ได้เจอท่าน ท่านก็จะล้วง กระเป่าให้ตั้งค้อยู่บ่อย ๆ

ครูนิมิตร: เจ้แต้วได้เปรียบเพราะอยู่ใกล้วัดพระสังฆราชครับ (หัวเราะ)

ป้าแต้ว: ใช่ ๆ ก็จะมาเล่นแถวนี้ เพราะอยู่ใกล้วัดเนี่ยแหละ เมื่อก่อน จะมีต้นจามจุรีอยู่หน้าบ้านท่าน ต้นมันก็มีฝัก ฝักมันหล่นลงมา เราก็เก็บไป กะเพาะ นำเมล็ดของมันมาเล่นเกม “อีดัก” เวลาเล่นก็เอามาทอดหรือทอด ลงไปในตารางสี่เหลี่ยมที่ขีดไว้กับพื้น แล้วก็ทำกระพวงตักขึ้นมา ถือเป็นการละเล่น สมัยก่อน

ครูนิมิตร: สมัยก่อนไม่มีหอคอยการ์ตูน ไม่เหมือนสมัยนี้ เมื่อก่อนก็ต้อง คิดวิธีเล่นเอาเอง ซึ่งจะมีการละเล่นอะไรที่แปลกไปจากปัจจุบันมาก

พระสังฆราชกาเยตาโน

บ้านพระสังฆราช

+ สมัยก่อนมีกิจกรรมอะไรพิเศษ ๆ ที่วัดบึงไหมครับ

ป้าแต้ว: มีค่ะ ก่อนที่จะเข้ามิสซา ส่วนมากเขาก็จะสวดภาษาจีน มีซินแสชื่อจะก่อสวดก่อนมิสซา พอสวดเสร็จก็จะเข้ามิสซา แต่เดี๋ยวนี้ คนก่อสวดหรือคนที่สามารถสวดภาษาจีนได้ ก็ค่อย ๆ ลดลงไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งมันก็สูญหายไปเอง เพราะคนก่อสวดไม่มี คนรับก็รับไม่เป็นแล้ว หนังสือสวดภาษาจีนที่พิมพ์ออกมาใช้ก็ค่อย ๆ ขาด เสียหายไป ธรรมเนียม สวดภาษาจีนนี้ก็เลยหายไปโดยปริยาย

ครูนิมิตร: คนรุ่นหลังนี้ก็สวดกันไม่เป็นแล้ว คนที่สวดได้ก็ล้มหายตายจาก ค่อย ๆ หมดไปที่ละคนสองคน ก็ต้องเลิกกันไปเอง

+ ยกตัวอย่างบทสวดภาษาจีนที่สวดกันสัก 1 บท ได้ไหมครับ

ทั้ง 2 ท่าน: วันทามารีย์ก็แล้วกัน

**“ขึ้นนี้ฮัก ม้ารือา มั่วปี้เสียทั้งเจีย จูอื่อนี้ไถเอียง นึ่งตังนี้ฮ่วยจั้นมุย
นี้ทอจื่อเอียะโซว เป่งฮ่วยจั้นมุย เทียนจูเซี่ยบ้อม้ารือา ฮ่วยง้อเต็งจ้วยฮั้น
กิมคิ้วเทียนจู กิบง้อเต็งชีเห่า อาเหม่ง”**

ป้าแต้ว: บทยาว ๆ ก็จำไม่ได้แล้ว ได้บทนี้บทเดียว (หัวเราะ) คือ เราสวดได้มาตั้งแต่เด็ก เมื่อก่อนตอนเด็ก ๆ บางทีเราก็มั่ว เราก็นำบทนี้ไปสวดที่บ้าน เราก็คิดว่าเพราะดี ไปร้องที่บ้าน สรุปลั้โดนดู โดนตีมาเพราะว่าบทนี้ สมัยก่อนเขาถือว่าเป็นบทสวดสำหรับผู้ตาย ไปสวดตรงไหนตรงนั้นต้องมีคนตาย อะไรมาก่อนนั้น คือง่าย ๆ ว่า ในวัดปกติเขาก็จะไม่มีสวดแบบนี้ไง

ครูนิมิตร: ใช่ ๆ ในพิธีมิสซา ไม่มีช่องว่างที่จะให้สวดภาษาจีนนอกจากว่าก่อนมิสซา ซึ่งก่อนมิสซาเขาก็จะพาคนที่สวด สวดภาษาจีนได้มาสวดกัน 5 คน 10 คน พออายุหนึ่งที่ไม่ค่อยได้สวดแล้ว เขาก็ยังไม่เลิกสวด ภาษาจีนเสียทีเดียว แต่นำมาใช้สวดในพิธีสวดศพ ดังนั้นเขาก็จะสวดก่อนที่จะมีสวดภาษาไทยในงานปลงศพ จึงเป็นที่มาว่า คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าบทสวดภาษาจีน เป็นบทสวดสำหรับผู้ตาย

จะพูดถึงชินแสซ็อนดึ่ง ท่านเป็นคนที่ยี่สิบละมาก ท่านมาจากเมืองจีน ท่านอ่านภาษาไทยไม่ออกเวลา ท่านสวดภาษาจีน ท่านก็อ่านตัวหนังสือจีนเลย คนรุ่นหลัง ๆ ก็อ่านภาษาจีนไม่ออกแล้ว ก็เลยมีการพัฒนาจาก คำภาษาจีน นำมาเขียนเป็นตัวหนังสือไทยที่สามารถอ่านแล้วเสียงออกมาเป็นภาษาจีน ชินแสซ็อนดึ่ง ๆ ก็อ่านเป็นตัวหนังสือไทย ก็จะมีการถ่ายทอดกันมาเรื่อย ๆ รุ่นสู่รุ่น แล้วก็ค่อย ๆ หายไป ไม่มีคนก่อน ก็จบก็เลิกไป

+ พระสงฆ์มิชชันนารีกับพระสงฆ์ไทย แตกต่างกันไหมครับ

ครูนิมิตร: แตกต่าง แตกต่างกันไปมาก ๆ ด้วย เราก็อายุในยุคพระสังฆราชคาเร็ตโต พ่อเจ้าวัดที่ยาวนานที่สุดของซาเลเซียน คือคุณพ่อเยลิซี ซึ่งถือว่าสุดยอดมาก ๆ เป็นมือขวาของพระสังฆราชคาเร็ตโต ท่านก็เก่งหลายเรื่องเลยนะ ดูแลเรื่องการทำสวนของชาวบ้าน ให้เช่าที่ทำกิน หากใครทำผิดไม่ได้ เข้มงวดมาก

ป้าแต้ว: ท่านเก่งมาก อย่างถ้าแม่พระท่านก็เป็นคนออกแบบ และก่อสร้างด้วย

ครูนิมิตร: โรงเรียนดรุณานุเคราะห์ ท่านก็ออกแบบและคุมการก่อสร้าง และก็ไปสร้างโรงเรียน ดรุณราชบุรีด้วยตำราเดียวกัน แบบใกล้เคียงกัน สไตล์เดียวกันเลย ท่านเก่งจริง ๆ แล้วก็เรื่องของการทำงานากินของชาวบ้าน ท่านก็ดูแล ชาวบ้านที่ทำสวน ก็ต้องดูแลสวนให้ดี

ป้าแต้ว: ใช่ ๆ ต้องทำสวนให้เตียน ให้สะอาด เรียบร้อย ไม่อย่างนั้นที่ดินที่เช่าอยู่ ท่านจะเรียกคืนไม่ให้ทำเลย ถ้ารัก ดูไม่เรียบร้อยก็ขอคืนเลย พ่อเยลิซี ท่านคุณนะ เป็นคนเจ้าระเบียบ

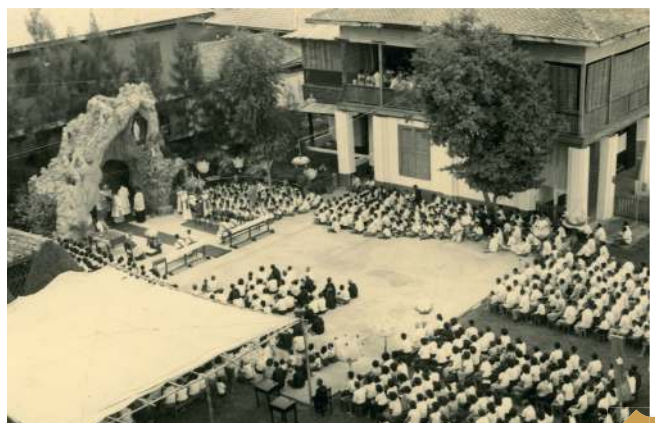
ครูนิมิตร: เราเป็นเด็ก เราก็อ่านใจท่านไม่ออก เห็นท่านเราก็ไม่กล้าแล้ว คนเห็นก็กลัว ก็ถึงว่าเวลา ท่านเทศน์ทีหนึ่งก็ 40 นาที

ป้าแต้ว: ทุกคนขยับไม่ได้ ไปไหนก็ไม่ได้ ยิ่งอยู่ในวัดยิ่งเข้มงวดมาก ลูกเดินไปไหนไม่ได้ เขาเห็นหมด

ครูนิมิตร: เขาเข้มงวด อย่างเพื่อนคนหนึ่ง เขาจะไปงานบวชพระบวชอะไรเนี่ย พ่อเยลิซีบอกว่า เธอไปไม่ได้นะ เขาห้ามถึงขนาดนั้นะสมัยก่อน คือเรา มาเข้าใจตอนหลังว่า มันน่าจะเป็นระบบป้องกัน เขากลัวจะไปดูหนังที่มันไม่ดี ก็เหมือนกับกรณีเดียวกัน ที่ไม่ให้ผู้หญิงผู้ชายมาเจอกันเลยแหละ เพราะว่าหนังไทยหรือหนังอะไรพวกนี้ มันก็ต้องมีกอดจูบอะไรประมาณนั้น ห้ามเลยไม่ให้ดูเลย

ป้าแต้ว: เวลาไปดูจิว ดูละคร ต้องมาแก้บาปเลยนะ

ครูนิมิตร: ฉลองวัดเนี่ย หนังของพ่อเยลิซีไม่ได้ ดูหนังแบบข้างนอกหรอก ก็ดูเป็นหนังการ์ตูน หนังตลก

ป้าแต้ว: จริง ๆ ก็มีโรงละคร แต่เวลาดูหนังเขาจะมาตั้งฉายหน้าวัด ส่วนโรงละครก็ไว้แสดงละคร อย่างครูนิมิตรก็เคยแสดงละครเป็นพระเอกเลย พวกละครในช่วงเทศกาลคริสต์มาสอะไรเนี่ย เขาเรียก “ละครเณร” ไม่ต้องจ่ายตังค์ ไปปุกระดาษณ์เอ

ครูนิมิตร: สมัยก่อน คริสต์มาสเขาทำมิสซาตอน 5 ทุ่มเที่ยงคืนจริง ๆ ทำมิสซาเวลาที่พระกุมารเกิด ให้เที่ยงคืนพอดี ฉะนั้นระหว่าง 1 ทุ่มถึง 4 ทุ่ม 5 ทุ่มเนี่ยก็มีการแสดงละครเล่นไปเรื่อย ๆ

ป้าแต้ว: เมื่อก่อนก็มีกิจกรรมประมาณนี้ ไม่มีห rokok เกมบิงโก หมุนวงล้อ อะไรเนี่ยนะ

+ อยากจะฝากอะไรกับคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นบุคคลในอนาคตต่อไปบ้างครับ

ครูนิมิตร: ถึงแม้ว่าเราอายุขนาดนี้ แต่เราก็ชอบที่จะสัมผัสคนรุ่นใหม่ ๆ นะ เพราะเขามีความคิดใหม่ ๆ แล้วเราก็คิดว่าเราต้องตามให้ทันนะ เขาจะเป็นอนาคตของมิสซังของเรา ศาสนาของเรา เราเลยไม่ปิดกั้นความคิดใหม่ ๆ พวกเขาก็มีความคิดดี ๆ มากมาย

ในยุคนี้มันเป็นยุคที่คนเรามั่นเกินพวกเราไปแล้ว ตอนนี้เราเป็นฝ่ายสนับสนุนแล้ว เราเป็นกำลังใจให้เขาก็เหมือนกับไปบอกระบายยอมรับทุกอย่างที่มันเปลี่ยนแปลง แต่ว่าอย่าให้มันผิดศีลธรรม

ป้าแต้ว: ในเรื่องของความเชื่อ คือเราเป็นคริสตังนอน เราก็เชื่อแบบไม่มีเงื่อนไขอะไร เราต้องนับถือต้องเชื่อต้องฟัง ต้องมาวัด แม้กระทั่งพระศาสนจักรสอนอะไร สิ่งนั้นก็มีความเชื่อ

ครูนิมิตร: พ่อแม่และครอบครัวสำคัญ อย่างเตี้ยแม่ของเจ้าแต้วนี่ก็ เห็นบอกว่าพ่อสมบูรณ์ขอเข้าบ้านเณร

ป้าแต้ว: อันนี้แม่เล่าให้ฟังนะ พ่อสมบูรณ์มาขอเข้าบ้านเณร แม้ไม่ได้พูดอะไรมาก แม่แค่พูดว่า “ไปเข้าบ้านเณร ไปเป็นเณรแล้วต้องไปให้ถึงที่สุด ไม่ใช่ไปแล้วออกมาเหมือนกับไปขอข้าววัดกิน แม่ไม่เอานะ ออกมาแล้วแม่อายเขา”

ครูนิมิตร: แม่ผมไม่ได้สั่งผมเลยออกใจ (หัวเราะ) แม่ผมไม่ได้สั่งเลยอยู่แค่ 5 ปี

ขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามเรื่องราวในอดีตของชุมชนวัดบางนกแขวกแห่งนี้ ท่านผู้อ่านยังสามารถรับชมการสัมภาษณ์นี้ได้ในการ “**Jarbur History**” ซึ่งผลิตโดยสื่อมวลชนคาทอลิกสังฆมณฑลราชบุรี (Catholic Social Communications of Ratchaburi: CSCR) ผ่านทาง

Facebook fanpage: **สังฆมณฑลราชบุรี**

Youtube: **HOPE Studio by CSCR**

Website: **www.ratchaburidio.or.th**

สำหรับการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป จะเป็นวัดไหน สามารถติดตามได้จาก **สารสังฆมณฑลราชบุรี ฉบับถัดไป**

งานสังคมสงเคราะห์ภาคใต้ของพระคริสต์เจ้า

เราล้วนยืนตรงทางแยก

โดย คุณพ่อโยแซฟ ปิตีศักดิ์ พงษ์จิรพันธุ์

ผู้อำนวยการศูนย์สังคมพัฒนา

บนพื้นฐานการดำเนินงานอภิบาล และงานพัฒนาสังคม

เชิญชวนให้พิจารณาประเด็นสำคัญทางสังคมว่า “เราล้วนยืนตรงทางแยก” เป็นทางแยกของโลกปัจจุบัน ที่ถูกสร้างขึ้นด้วยความแตกต่างหลากหลายของเผ่าพันธุ์มนุษย์ สิ่งสร้างมหัศจรรย์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า เราอยู่ท่ามกลาง ความหลากหลายทางความคิดของคนต่างช่วงวัยที่ผ่านบริบท ของยุคสมัยมาต่างกัน ความหลากหลายของค่านิยมที่ถูกสร้างขึ้น ทั้งค่านิยมถาวรและค่านิยมเดิมที่ถูกแทนที่ด้วยค่านิยมใหม่ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ของมนุษย์ ความหลากหลายของอัตลักษณ์ความเป็นบุคคลในรูปแบบเฉพาะ หรือการเผยแสดงตัวตนของบุคคลต่อสังคม ทั้งที่ถูกนิยามและ ไม่ต้องการค่านิยม รวมทั้งการเปลี่ยนผ่านของอารยธรรมแห่ง ยุคสมัยที่ก่อตัวขึ้น โดยเฉพาะจากสื่อเทคโนโลยีที่รุดล้าไป

อย่างรวดเร็ว และสถานการณ์ของโลกในทุก ๆ มิติ ทั้งที่รับรู้ได้และที่แฝงตัวอย่างเงิบเงิบเพื่อรอเวลาเผยแสดงอย่างที่เราเรียกว่าเป็น “สัญญาณแห่งกาลเวลา” เราจึงรับรู้ว่าการโลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการปะทะกันของแนวคิดและค่านิยมที่ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมของมนุษย์และมอบผลงานชิ้นโบว์แดงเอาไว้บนเส้นทางทุกสายที่เชื่อมต่อจากทางแยกนั้นคือ ยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุมีมากขึ้นเท่าใด ความเสื่อมโทรมก็ทะเยอทะยานของมนุษย์มากขึ้นเท่านั้น!!!

งานอภิบาลและพัฒนาสังคมจึงไม่อาจเพิกเฉยต่อประเด็นสำคัญข้างต้นนี้ เพราะการประกาศข่าวดีของพระคริสตเจ้ายังต้องปักธงลงตรงกลางทางแยกของโลกปัจจุบัน และมองลึกลงไปให้เห็นว่า “ความแตกต่างหลากหลาย คือ เครื่องหมายแห่งการประทับอยู่ของพระเจ้าท่ามกลางมนุษยชาติ” เช่นกัน

และด้วยพันธกิจของพระศาสนจักร คือการเคียงข้างเพื่อคืนคุณค่าและศักดิ์ศรีให้กับมนุษย์ทุกคนโดยเฉพาะผู้ยากไร้ คำสอนทางสังคมของพระศาสนจักรคาทอลิกจึงท้าทายเราอยู่เสมอให้กล้าเผชิญหน้ากับสถานการณ์ความเป็นจริงของสังคมปัจจุบัน

**กล้าเปิดตา...
มองดูให้เห็นความเสื่อมโทรมนี้
เปิดใจให้กว้าง...**

**เพื่อรับรู้และมีความรู้สึกร่วมกับพี่น้อง
ผู้เผชิญชะตากรรมหรือตกเป็นเหยื่อ**

**และกล้าหาญ...
ที่จะลงมือกระทำให้บางสิ่ง**

เพื่อเปลี่ยนแปลงและฟื้นฟูสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมี “มนุษย์” เป็นเป้าหมายของงานอภิบาลและงานพัฒนาเสมอ จนพูดได้ว่า “งานสังคมคือการหล่อหลอมตัวบุคคลเพื่อบุคคล...” และท้าทาย “จิตตารมณ์” ในตัวบุคคลอย่างแท้จริง เพื่อการได้พบคุณค่าและความหมายของชีวิตนั่นเอง

ในสังคม ที่ความหมาย ถูกทลายทำลาย
 คือวิถี รอยทาง ที่หายไป
 อีกสองเท้า ก้าวแกร่ง ด้วยแรงสู้
 ชีวิตหนึ่ง เพื่อยมุ่งไป ถึงไหนกัน
 คือเรียบง่าย แต่งดงาม ตามวิถี
 คือความจริง ที่สอนเรา ให้เข้าใจ
 บนเส้นทาง งานพัฒนา นำพาผู้
 มอบบทเรียน ล้ำคุณค่า สารพัน
 เราล้วนยืน ตรงทางแยก อันแตกยับ
 ที่ละน้อย จุดศรัทธา คุณค่าคน
 วายไปตาม กระแสน้ำที่ แห่งชีวิต
 เพียรค้นหา ความหมาย ที่หายไป
 โอברับแสง ลีทอง ของวันพรุ่ง
 ขึ้นพฤษภา แยมกลีบ ฤดูกาล
 เป็นสายฝน ไร่มณนา พาดินฉ่ำ
 เป็นคำมั่น สัญญาใจ ไม่เปลี่ยนแปลง
 ขอปักธง ตรงทางแยก เพื่อแตกต่าง
 คืนความหมาย ที่หายห่าง หว่างทางจร

ได้แผ่นฟ้า สุกแสงดาว สกาวใส
 มีหนึ่งใจ เปี่ยมศรัทธา จักฝ่าฟัน
 หมายเรียนรู้ สัจธรรม นำสวรรค์
 มีรางวัล ที่ปลายทาง หรืออย่างไร
 คือชีวิต ที่พันทุกซ์ เปี่ยมสุขใส
 คือความหมาย แห่งชีวิต นิรันดร์
 ทุกเรื่องราว ให้เรียนรู้ และสร้างสรรค์
 หลอมใจมั่น เพื่อฝ่าฟัน อดทน
 ในสังคม ที่มีดัดบ และลึบสน
 คืนความหวัง สู่ผองชน ดลสุขใจ
 เพื่อต่อติด เดิมฝัน ของวันใหม่
 ถมช่องว่าง ในหัวใจ ได้เบิกบาน
 ช่มสายรุ้ง หลังฝนพรำ ที่ฉ่ำหวาน
 ดมสายธาร ที่ไหลริน ยามสิ้นแรง
 เป็นลำนํ้า เพลงกวี มีนัยแฝง
 เป็นตะเกียง ส่องแสง บนทางจร
 ปลุกสังคม ให้กลับงาม ตามคำสอน
 ฟื้นฟูพระพร แห่งชีวิต คักดีศรี "คน"

OPEN YOUR EYES
 OPEN YOUR MIND

พระวาจาแห่งชีวิต

THE WORD OF LIFE

โดย คุณพ่อยอห์น บัปติสต์ กฤษญา ลัมเฉลิม
ผู้อำนวยการแผนกพระคัมภีร์

พระองค์
ทรงเป็น
พระเจ้าผู้ทรงเห็น

(ปฐมก 16:13)

หลาย ๆ ครั้งในชีวิต เราอาจรู้สึกว่าคุณคนมองเราเป็น**ตัวปัญหา** เราช่างไร้ค่า เราไม่มีอะไรดีสักอย่าง ความรู้สึกเหล่านี้ทำให้เราท้อแท้และสิ้นหวัง แล้วเราจะหากำลังใจได้จากไหนกันนะ...

พระคัมภีร์ปฐมกาลบอกเล่าถึงหญิงสาวอียิปต์คนหนึ่งชื่อ “ฮาการ์” เธอเป็นสาวรับใช้ของนางซาราย ภรรยาของอับราฮัม เธอคงเป็นหนึ่งในสาวใช้ที่อับราฮัมนำมาด้วยหลังจากการเข้าไปเยือนอียิปต์ในระหว่างการเดินทางตามที่พระเจ้าทรงสัญญาไว้ “**จะทรงมอบแผ่นดินให้เป็นชนชาติใหญ่และจะทรงประทานพระพรอันอุดม**” (เทียบปฐมก 12:1-2) แต่เมื่อเวลาผ่านไปวันแล้ววันเล่า ยังคงไร้แววว่าพระสัญญานี้จะเป็นจริง มากกว่านั้น พระคัมภีร์ยังตอกย้ำความสิ้นหวังว่า นางซารายแก่เกินกว่าจะมีบุตรได้แล้ว แต่ไม่เป็นไร เรื่องนี้นางซารายจึงจัดการเอง เธอให้สามีหลับนอนกับนางฮาการ์ และถือว่าบุตรที่เกิดมาจากสาวใช้เป็นของเจ้านายตามกฎหมายในสมัยนั้น และนางฮาการ์ก็ตั้งครรภ์จริง ๆ ทุกคนคงคิดว่าพระสัญญาเป็นจริงแล้วสินะ แต่ในความเป็นจริงกลับตรงกันข้าม ในเมื่อละครฉากนี้ไม่ใช่พระเจ้าเป็นผู้เขียน เรื่องราวจึงยุ่งเหยิงมากขึ้น พระคัมภีร์บอกว่า เมื่อนางฮาการ์ตั้งครรภ์ เธอดูเหมือนจะแคลนนางซารายนายหญิงของตน ที่น่าสังเกตคือพระคัมภีร์ไม่ได้บอกถึงรายละเอียดเกี่ยวกับคำพูดและการกระทำของนางฮาการ์ แต่เล่าว่าจากการดูหมิ่นดูแคลนนั่น เป็นเหตุให้นางซารายข่มเหงนางฮาการ์ จนนางต้องหนีไป นี่แหละตัวอย่างของการคิดแบบมนุษย์ จบด้วยความเจ็บ นางฮาการ์หนีเข้าไปในถิ่นทุรกันดาร เธอเดินไปจนถึงพุน้ำ พุน้ำที่ซึ่งเคยนำความสดชื่น บัดนี้มีแต่ความเหี่ยวเฉา พุน้ำสถานที่ที่มีแต่ความสุข บัดนี้ความสุขนั้นอยู่ไหน บางช่วงชีวิตของเรา คำถามนี้อาจผุดขึ้นมา

YOU ARE A GOD OF SEEING.

และแล้วพระเจ้าทรงเข้ามา ทรงเอ่ยถามว่า “ฮาการ์ทาสนหญิงของนางซารายเอ๋ย ท่านมาจากไหน และจะไปไหน” (ปฐมกาล 16:8) พระองค์ทรงเตือนสติว่า ปัจจุบันเราเป็นใคร อดีตเรามาจากไหนและอนาคตเราจะไปไหน พระองค์ทรงชี้ทางนางฮาการ์ว่า “จงกลับไป” (ปฐมกาล 16:9) ใช่ว่า เราหนีความเป็นจริงไม่ได้ ความจริงต่างหากคือคำตอบ คนอื่นมองและตัดสินเราอย่างไรไม่สำคัญเท่ากับความจริงที่เป็นเรา หากแต่ต้องเผชิญความทุกข์ยากเรายังคงมั่นใจว่าพระเจ้าจะทรงสดับฟังคำร้องทูลของเราอย่างแน่อน เหมือนที่ทูตสวรรค์ย้ำกับนางฮาการ์ว่า “ทรงสดับฟังเสียงร้องทุกข์ของท่าน” (ปฐมกาล 16:11)

นางฮาการ์ สาวใช้ชาวอียิปต์ คนต่างชาติ ต่างศาสนา ไม่เชื่อในพระเจ้า แต่จากประสบการณ์ของเธอ เธอได้สัมผัสถึงพระเมตตาของพระเจ้า บัดนี้เธอให้ร้องขานพระนามพระเจ้าว่า “**พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าผู้ทรงเห็น**” (ปฐมกาล 16:13) เรื่องร้ายกลับกลายเป็นดีได้เพราะมีพระเจ้าอยู่กับเรา **ทรงสดับฟังเรา ทรงเห็นเรา และทรงคอยช่วยเหลือเราอยู่เสมอ** นางฮาการ์ได้ให้กำเนิดอิสมาเอลบุตรชายแก่อับราฮัม ถึงแม้พระเจ้าไม่ทรงเลือกบุตรของเธอ แต่เธอก็มีส่วนในแผนการของพระเจ้า เราจึงมั่นใจว่า **เรามีดี เรามีคุณค่า พระเจ้าทรงเป็นกำลังใจในทุกขณะชีวิตของเรา** พระเจ้าผู้ทรงเห็น

เตรียมสู่ 100 ปี มิสซังราชบุรี 1930-2030

เตรียมสู่ 100 ปี มิสซังราชบุรี ค.ศ. 1930-2030

วันอาทิตย์ที่ 7 กันยายน ค.ศ. 2025 เวลา 10.00 น. พระสังฆราชซิลวีโอ ลีรียงซ์ จรัสศรี เป็นประธาน
ในพิธีบูชาขอบพระคุณโอกาสฉลองชุมชนแห่งความเชื่ออาสนวิหารแม่พระบังเกิด บางนกแขวก และถวาย
สังฆมณฑลแด่แม่พระ โอกาสเตรียมสู่ 100 ปี มิสซังราชบุรี

วันส้อมวลชนสากล ครั้งที่ 59

“จงอธิบายความหวังในใจของท่านด้วยความอ่อนโยน”

(เทียบ 1 ปต 3:15-16)

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 3 สิงหาคม ค.ศ. 2025 ส้อมวลชนคาทอลิกประเทศไทยร่วมกับส้อมวลชนคาทอลิกสังฆมณฑลราชบุรี จัดงาน “วันส้อมวลชนสากล ครั้งที่ 59” หัวข้อ “จงอธิบายความหวังในใจของท่านด้วยความอ่อนโยน” (เทียบ 1 ปต 3:15-16) โดยพระสังฆราชซิลวีโอ สิริพงษ์ จรัสศรี ประมุขสังฆมณฑลราชบุรี ประธานพิธีบูชาขอบพระคุณ พร้อมด้วยคุณพ่อเสนอ ดำเนินสวดก อุปสังฆราช คุณพ่ออนุชา ไชยเดช ผู้อำนวยการส้อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย คุณพ่อธนายุทธ นันทพรพิสุทธิ์ ผู้อำนวยการส้อมวลชนคาทอลิกสังฆมณฑลราชบุรี ณ อาสนวิหารแม่พระบังเกิด บางนกแขวก จ.สมุทรสงคราม

จากนั้น เวลา 11.00 น. มีการเสวนา ในหัวข้อ “AI กับพระศาสนจักรที่ก้าวเดินไปด้วยกัน” ณ บ้านพระหฤทัย-SS. Cordis Jesu

เวลา 19.30 น. จัดมินิคอนเสิร์ต “Playlist บทเพลงแห่งความหวัง” ครั้งที่ 1 ณ บ้านพระหฤทัย-SS. Cordis Jesu ร่วมกับสื่อมวลชนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี

วันจันทร์ที่ 4 สิงหาคม ค.ศ. 2025 จัดกิจกรรมสื่อศึกษา หัวข้อ “สื่อศึกษาในยุค AI” ให้กับนักเรียนแผนการเรียนเทคโนโลยี โรงเรียนตรุณราชบุรี

กิจกรรมปีศักดิ์สิทธิ์ ค.ศ. 2025

กิจกรรมปีศักดิ์สิทธิ์ในวันศุกร์ต้นเดือน ณ บ้านพระฤทัย-SS. Cordis Jesu

กิจกรรมปีศักดิ์สิทธิ์ในวันเสาร์ต้นเดือนของเขตเหนือ ณ วัดแม่พระมหาทุกข์ ท่าม่วง

การสวดภาวนาอุทิศ 100 วัน
คุณพ่อราฟาแอล สมบูรณ์ แสงประสิทธิ์
คุณพ่อเปโตร สุรินทร์ ชุนพึ้ง
วันพุธที่ 11 มิถุนายน ค.ศ. 2025 ณ วัดนักบุญยอห์น บอสโก ราชบุรี

ฉลองชุมชนแห่งความเชื่อ สังฆมณฑลราชบุรี

วัดแม่พระฟาติมา ช่วยคูลุม วันอาทิตย์ที่ 11 พฤษภาคม ค.ศ. 2025

วัดแม่พระเบ็นที่ซัง ท่าฉะว้า วันอาทิตย์ที่ 18 พฤษภาคม ค.ศ. 2025

วัดพระเมตตา ไทรงาม โอกาสฉลองครบ 25 ปี วันอาทิตย์ที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 2025

วัดนักบุญอันตน ดอนมดตะนอย วันอาทิตย์ที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 2025

วัดพระคริสตฤทัย วัดเพลง วันอาทิตย์ที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2025

วัดแม่พระนิจจานุเคราะห์ ท่าเสาหลวง วันอาทิตย์ที่ 6 กรกฎาคม ค.ศ. 2025

วัดนักบุญเบเนดิกโต โมงยอ วันเสาร์ที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 2025

วัดนักบุญยาโกเบ แม่กลอง วันอาทิตย์ที่ 20 กรกฎาคม ค.ศ. 2025

วัดนักบุญกาเยตาโน บางน้อย วันอาทิตย์ที่ 3 สิงหาคม ค.ศ. 2025

วัดน้อยอารามกลาริส กาบูชิน บ้านโมง วันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม ค.ศ. 2025

วัดนักบุญเวนนซีโอ เพชรบุรี วันอาทิตย์ที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 2025

วัดแม่พระราชินีแห่งสากลโลก กาญจนบุรี วันอาทิตย์ที่ 24 สิงหาคม ค.ศ. 2025

วัดแม่พระมหาทฤกซ์ ท่าม่วง วันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน ค.ศ. 2025

วัดอัครเทวดามีคาแอล ดอนกระเบื้อง วันอาทิตย์ที่ 28 กันยายน ค.ศ. 2025

ศูนย์คริสตศาสนธรรม

อบรมครูคำสอน

วันเสาร์ที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 2025 จัดอบรมครูคำสอนประจำปีการศึกษา 2568 ในหัวข้อ “ครูคำสอน ผู้นำความหวัง” ณ บ้านพระหฤทัย จ.สมุทรสงคราม โดยมี คุณพ่อเกรียงศักดิ์ ประสูตรแสงจันทร์ เป็นวิทยากร มีครูคำสอนเข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 68 คน และในโอกาส ปีศักดิ์สิทธิ์ 2025 “บรรดาผู้จาริกแห่งความหวัง” ได้มีการมอบเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติให้แก่คุณครูคำสอนที่ได้สอนคำสอนนานตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป ซึ่งมีผู้ได้รับเกียรติบัตรจากสังฆมณฑล จำนวน 14 ท่าน

อบรมครูคาทอลิก

วันเสาร์ที่ 2 สิงหาคม ค.ศ. 2025 จัดอบรมครูคาทอลิก ประจำปีการศึกษา 2568 ในหัวข้อ “ครูคาทอลิก ผู้นำความหวัง” ณ หอประชุมเซนต์ฟรังซิส โรงเรียนตรุณาราชบุรี โดยมีคุณพ่ออภิรักษ์ ลิ้มเฉลิม เป็นวิทยากร มีครูคาทอลิกเข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 147 คน

ศูนย์สังคมพัฒนา

เสกวัดน้อย โป่งลึก-บางกลอย

วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 2025 พิธีบูชาขอบพระคุณสมโภชปัสกาโดยพระสังฆราชซิลวีโอ สิริพงษ์ จรัสศรี พร้อมกับคุณพ่อศราวิน พัดศรีเรือง คุณพ่อไพศาล ยอแซฟ และคุณพ่อปิติกศักดิ์ พงศ์จิรพันธุ์ และสัตบุรุษจากวัดนักบุญเวนันซีโอ เพชรบุรี วัดนักบุญเปาโลกลัทธิ โทธาราม วัดนักบุญโยเซฟ บ้านโป่ง วัดพระหฤทัยแห่งพระเยซูเจ้า ของ และสัตบุรุษวัดน้อยพระมารดาแห่งความหวัง โป่งลึก จำนวน 40 คน ร่วมพิธีเสก วัดน้อยพระมารดาแห่งความหวัง บ้านโป่งลึก-บางกลอย อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี

อบรมการป้องกันการค้ามนุษย์และสิทธิขั้นพื้นฐานแรงงานข้ามชาติ

วันพฤหัสบดีที่ 22-วันศุกร์ที่ 23 พฤษภาคม ค.ศ. 2025 อบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันการค้ามนุษย์ โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดราชบุรี และอบรมให้ความรู้เรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานข้ามชาติ โดยเจ้าหน้าที่สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดราชบุรี ณ โบสถ์คริสต์จักรห้วยสุต อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

อบรมคุณธรรมนักเรียนโรงเรียนธีรศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ 3 กรกฎาคม ค.ศ. 2025 คุณพ่อปิติกศักดิ์ พงศ์จิรพันธุ์ ผู้อำนวยการศูนย์สังคมพัฒนาราชบุรี พร้อมด้วยบรรดาเถระภิกษุ ธรรมอุปัชฌาย์ และทีมเจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนธีรศาสตร์ ต.ท่าผา อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี จำนวน 450 คน ในค่ายปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ

ชมรมสตรีคาทอลิก

ประชุมคณะกรรมการฯ และต้อนรับจิตตภาบาลคนใหม่

วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 2025 ประชุมคณะกรรมการสตรี ครั้งที่ 1/2025 รับทราบแนวทางการดำเนินงานปี 2025 และต้อนรับคุณพ่อปิติกศักดิ์ พงศ์จิรพันธุ์ จิตตภาบาลคนใหม่

สัมมนาประจำปี 2025 “เครือข่ายคาทอลิกไทยเพื่องานอภิบาลผู้ต้องขัง”

วันพุธที่ 28 พฤษภาคม ค.ศ. 2025 ชมรมสตรีฯ ร่วมงานสัมมนางานอภิบาลผู้ต้องขัง ที่บ้านเณรคณะ OMI สามพราน และแสงบุญสักการสถานบุญราศีนิโคลาส บุญเกิด กฤษบำรุง รับฟังประวัติ รับศีลเจิมคนไข้และเยี่ยมขมพิพิธภัณฑ

ชมรมเวชบุคคลคาทอลิก

ออกหน่วยฯ งานชุมนุมผู้สูงอายุระดับสังฆมณฑล

วันเสาร์ที่ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 2025 ชมรมเวชบุคคลออกหน่วยปฐมพยาบาลในงานชุมนุมผู้สูงอายุ ระดับสังฆมณฑล ณ วัดนักบุญยอห์น บอสโก จ.ราชบุรี

ออกหน่วยฯ โอกาสฉลองชุมชนแห่งความเชื่อ

ชมรมเวชบุคคลคาทอลิก ออกหน่วยปฐมพยาบาล โอกาสฉลองชุมชนแห่งความเชื่อ

ชมรมผู้สูงอายุ

ประชุมคณะกรรมการฯ และต้อนรับจิตตาทิบาลคนใหม่

วันศุกร์ที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ. 2025 ชมรมผู้สูงอายุฯ ร่วมกิจกรรมปีศักดิ์สิทธิ์ และประชุมคณะกรรมการ พร้อมต้อนรับคุณพ่อปิเตอร์ดี พงศ์จิรพันธุ์ จิตตาทิบาลคนใหม่ ณ บ้านพระหฤทัย บางนกแขวก จ.สมุทรสงคราม

งานชุมนุมผู้สูงอายุประจำปี 2025

วันเสาร์ที่ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 2025 งานชุมนุมผู้สูงอายุ สังฆมณฑลราชบุรี ประจำปี 2025 หัวข้อ “เสริมคุณค่าผู้สูงวัย สุขกายใจ เปี่ยมเมตตา พารักษ์โลก” ร่วมแสดงความยินดีกับผู้สูงอายุและลูกกตัญญูคาทอลิกตัวอย่าง ณ วัดนักบุญยอห์น บอสโก ราชบุรี

สมณองค์การยูวธรรมทูต

อบรมครูผู้นำเยาวชนทูต

วันศุกร์ที่ 22-วันเสาร์ที่ 23 สิงหาคม ค.ศ. 2025 สมณองค์การยูวธรรมทูต จัดอบรมครูผู้นำเยาวชนทูต ในกระบวนการของ School of Missionary Animators (SOMA) ณ บ้านสวนพระหฤทัย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี มีคุณครูเข้าร่วมทั้งหมด 16 ท่าน จาก 11 โรงเรียน โดยได้รับเกียรติจากศูนย์คริสตศาสนธรรมราชบุรี นำโดย คุณครูฤติยา อุตสาหะ มาเป็นผู้ให้การอบรมในครั้งนี้

สมณสภาบาลวัด

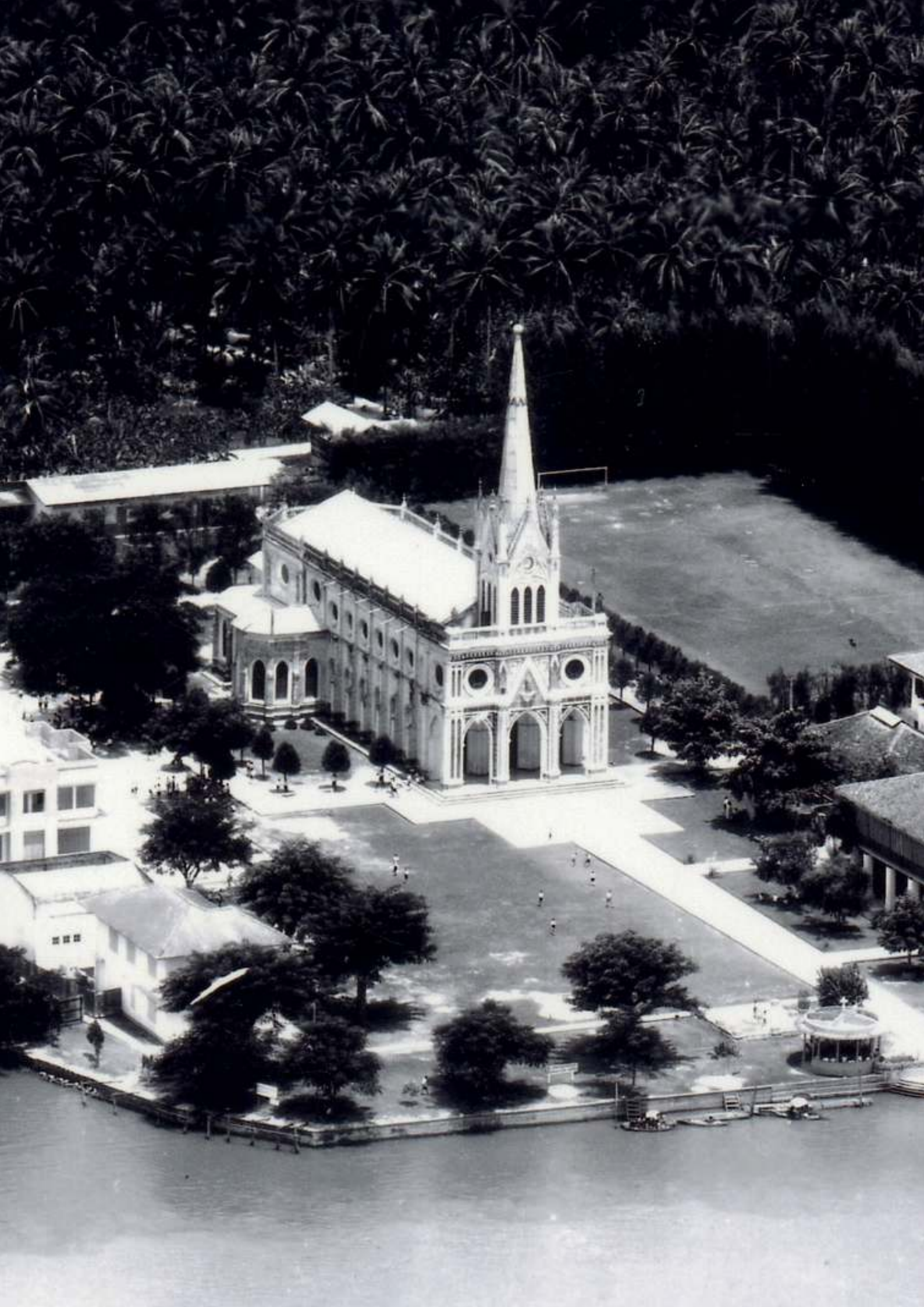

จัดทำแผนอภิบาลปีศักดิ์สิทธิ์

วันจันทร์ที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 2025 สมณสภาบาลวัดสังฆมณฑลราชบุรี จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “จัดทำแผนอภิบาลปีศักดิ์สิทธิ์ระดับวัด” ณ ห้องประชุมเซนต์ปอล โรงเรียนดรุณาราชบุรี โดยพระสังฆราชซิลวีโอ สิริพงษ์ จรัสศรี เป็นประธานวจนพิธีกรรมเปิดการประชุมและบรรยายพิเศษหัวข้อ “ชีวิตและพันธกิจมรณวาส ในพระศาสนจักรและในโลก” โดย คุณพ่อสมเกียรติ จูรอด เป็นวิทยากรนำจัดทำแผน และแสงบุญ ณ วัดนักบุญยอห์น บอสโก ราชบุรี รับพระคุณการุณย์ โดยคุณพ่อเสนอ ดำเนินสดวก เป็นประธานพิธีบูชาขอบพระคุณ

ขอบคุณภาพจาก สื่อมวลชนคาทอลิกสังฆมณฑลราชบุรี, ศูนย์สังคมพัฒนา, ศูนย์คริสตศาสนธรรม, สมณองค์กร ยุวธรรมทูตสังฆมณฑลราชบุรี

FB: สังฆมณฑลราชบุรี, ศูนย์คำสอนราชบุรี, บันทึกฉลองวัด, อาสาพาไปวัด, พินดา แหวกวารี, สื่อมวลชนคาทอลิก ประเทศไทย, Adisorn Janvijitkul, Media Studio Daruna

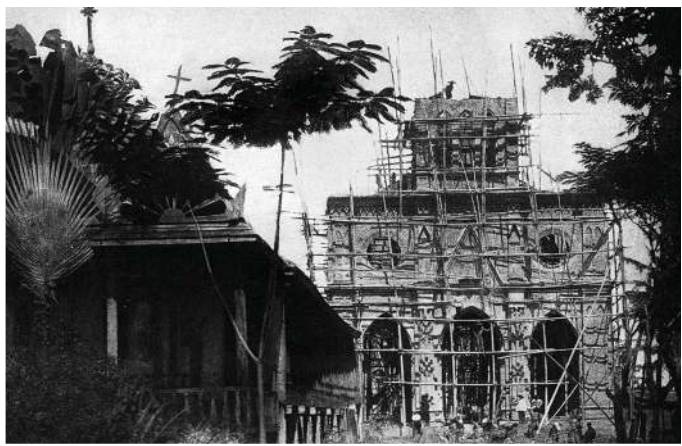

งาน... ที่คิดถึง

Gallery

โดย ระเบียบสี

ข้อมูลภาพจาก หอจดหมายเหตุสังฆมณฑลราชบุรี

เริ่มร่าง

แดนดินถิ่น “แม่”

วัดแม่พระบังเกิด บางนกแขวก (อาสนวิหาร)

สร้างต่อ ขยายหลาย "ท้องถิ่น"

(ควายเหนียว) วัดแม่พระเป็นที่พึ่ง ท่าหว้า

วัดแม่กลอง

พ่อเลี้ยง ๓๔

อาชีพในความเชื่อ

กาลครั้งหนึ่ง

once upon a time

โดย กระเบื้องสี

◆ คณะเซอร์เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรใน “ดินแดนบางช้าง” ประเทศไทย ◆

เซอร์มาร์ติน โจเซฟ กับคณะรักกางเขน (บางช้าง) และเซอร์มาร์ติลด์ เดอ แซงต์ปอล กับบ้านเด็กกำพร้าที่บางช้าง
โดยคณะเซอร์ที่ได้ทำงานที่นี่ตั้งแต่ ค.ศ. 1913-1925

ค.ศ. 1904 คุณพ่อเปาโล ซัลม็อง (พ่อเป่า) เจ้าอาวาสวัดบางนกแขวก ทราบว่า “คณะเซอร์เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร” จะเดินทางเข้ามาในประเทศไทย ท่านกำลังอยากได้ผู้ช่วยงานอภิบาลอยู่พอดี จึงได้ขอพระสังฆราช หลุยส์ เวย์ เพื่อให้เซอร์เซนต์ปอลฯ 3 คนมาทำงานในเขตวัดของท่าน แต่พระคุณเจ้าให้ข้อสังเกตว่า “คุณพ่อยังไม่มีบ้านที่เหมาะสมจะรับรองคณะเซอร์ได้” คุณพ่อก็ไม่ได้เสียกำลังใจ แต่กลับทำให้เกิดความตั้งใจใหม่ว่าจะเตรียมที่เตรียมทางให้พร้อม

ดังนั้นใน ค.ศ. 1905 คุณพ่อจึงได้ดำเนินการสร้างโรงเรียนสำหรับเด็ก ๆ ได้เล่าเรียน เป็นโรงเรียนสำหรับเด็กชายหลังหนึ่ง เด็กหญิงหลังหนึ่ง บ้านพักพระสงฆ์และบ้านพักคณะเซอร์อีกหลังหนึ่ง จนแล้วเสร็จใน ค.ศ. 1907 จึงได้เริ่มเปิดสอนภาษาไทย ภาษาจีนและภาษาวัดที่เขียนด้วยอักษรโรมันให้กับบรรดาสัตบุรุษของท่านก่อน

คุณพ่อเป่ายังไม่ลืมความตั้งใจแรก เมื่อสถานที่พร้อมแล้ว คุณพ่อจึงขอคณะเซอร์เซนต์ปอลฯ และได้รับการตอบรับ คุณพ่อดีใจมากที่จะได้เห็นความฝันของคุณพ่อที่จะเป็นจริงในเร็ววัน

ค.ศ. 1913 ทางด้าน แมร์กังติด อธิการินีเจ้าคณะฯ ได้ส่งเซอร์มาที่บางนกแขวก 2 ท่าน คือ

1) เซอร์มาร์ติลด์ เดอ แซงต์ปอล ผู้เป็นอธิการินีได้รับหน้าที่ในการดูแลเด็กกำพร้า อบรมสั่งสอนเด็กหญิง ให้มีการศึกษาที่ดี มีสุขภาพอนามัยที่เหมาะสม ท่านได้ให้การรักษาแก่ผู้เจ็บป่วย ตลอดจนคนโรคเรื้อน ดังนั้นเซอร์จึงเป็น “มาเซอร์หมอ” ของทุกคน

2) เซอร์มาร์ติน โจเซฟ รับหน้าที่ในการเป็น “พี่เลี้ยง” ของคณะภคินีรักกางเขน บางช้าง เพื่อให้เขารู้จักถือกฎระเบียบ รักษาความเงียบ ปฏิบัติตามพระวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความยากจน นอกจากนี้ยังเป็นผู้ดูแลเรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้า อาภรณ์ศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงการรักษาความสะอาดภายในวัดด้วย

บรรณานุกรม

คณะเซอร์เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรในประเทศไทย. (2561). การเฉลิมฉลอง 120 ปี แห่งพระพร: วิถีชีวิตและพันธกิจของคณะภคินี เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรในประเทศไทย. คณะเซอร์เซนต์ปอล เดอ ชาร์ตรในประเทศไทย

RATCHABURI DIOCESE BULLETIN

Vol. 39 No. 2 September-December 2025

www.ratchaburidio.or.th

RATCHABURIDIOCESE

หรือติดตามผ่านทางเว็บไซต์ได้ที่

www.ratchaburidio.or.th/main/rbd-journal

● RATCHABURI DIOCESE สังฆมณฑลราชบุรี ●